

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta
Katedra psychologie

PARTNERSKÁ KOMUNIKACE SKRZE SOCIÁLNÍ SÍTĚ

PARTNERS COMMUNICATION VIA SOCIAL NETWORKS

Bakalářská diplomová práce

Autor: **Bernadeta Matúšová**

Vedoucí práce: **PhDr. Jan Šmahaj, Ph.D.**

Olomouc

2020

Poděkování

Ráda bych poděkovala svému vedoucímu PhDr. Janu Šmahajovi, Ph.D. za odborné vedení, vstřícné jednání a cenné rady při tvorbě této práce. Dále děkuji PhDr. Danielu Dostálovi, Ph.D. za pomoc se statistickým zpracováním tohoto výzkumu. Zároveň chci poděkovat i všem respondentům, kteří se zúčastnili výzkumu.

Poděkování za podporu a shovívavost patří také mým rodičům, sourozencům, prarodičům a kamarádům, kteří mě obdařovali svým optimismem a úsměvy.

Největší dík patří mému milému, bez jehož laskavosti, tolerance, podpory a technické pomoci by tato práce vznikla jen těžko.

Místopřísežně prohlašuji, že jsem bakalářskou diplomovou prací na téma: Partnerská komunikace skrze sociální sítě vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího diplomové práce a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Olomouci dne

Podpis

PROHLÁŠENÍ

„Ochrana informací v souladu s ustanovením § 47b zákona o vysokých školách, autorským zákonem a směrnicí rektora k Zadání tématu, odevzdávání a evidence údajů o bakalářské, diplomové, disertační a rigorózní práci a způsob jejich zveřejnění.

Student odpovídá za to, že veřejná část závěrečné práce je koncipována a strukturována tak, aby podávala úplné informace o cílech závěrečné práce a dosažených výsledcích.

Student nebude zveřejňovat v elektronické verzi závěrečné práce plné znění standardizovaných psychodiagnostických metod chráněných autorským zákonem (záznamový arch, test/dotazník, manuál). Plné znění psychodiagnostických metod může být pouze přílohou tištěné verze závěrečné práce. Zveřejnění je možné pouze po dohodě s autorem nebo vydavatelem.“

OBSAH

Číslo	Kapitola	Strana
	OBSAH	4
	ÚVOD	6
	TEORETICKÁ ČÁST	7
1	Kyberprostor	8
	1.1 Generace Mileniálů	8
	1.2 Specifika kyberprostoru.....	9
	1.3 Sociální sítě	10
	1.3.1 Nadměrné užívání sociálních sítí	10
	1.3.2 FOMO	12
	1.4 Sexting	12
	1.5 Kyberšikana	13
2	Partnerský vztah	14
	2.1 Vývoj partnerského vztahu.....	14
	2.2 Vztahy v mladém věku.....	15
	2.3 Partnerská spokojenost	16
	2.3.1 Intimita	18
	2.3.2 Sexualita	18
3	Komunikace mezi partnery	20
	3.1 Komunikační proces.....	20
	3.2 Význam a funkce komunikace v partnerském vztahu.....	21
	3.3 Odlišnosti v mluvě mužů a žen	22
	3.4 Konflikt mezi partnery	23
4	Partnerská komunikace online	25
	4.1 Základní vlastnosti online komunikace	25
	4.1.1 Online disinhibiční efekt	26
	4.1.2 Změny ve vyjadřování (specifický jazyk a text)	27
	4.2 Dělení online komunikace	27
	4.3 Dosavadní výzkumy v oblasti partnerské komunikace online	28
	VÝZKUMNÁ ČÁST	30
5	Výzkumný problém	31
	5.1 Výzkumná oblast a cíle	31
	5.2 Formulace hypotéz ke statistickému zpracování	32
6	Typ výzkumu a použité metody	33
	6.1 Struktura dotazníku vlastní tvorby	33
	6.2 Dotazník partnerské komunikace skrze sociální sítě.....	34

6.3	CSI.....	37
7	Sběr dat a výzkumný soubor.....	39
7.1	Charakteristika zkoumané populace.....	39
7.2	Sběr dat a popis výzkumného souboru.....	40
7.3	Etické hledisko a ochrana soukromí.....	41
8	Práce s daty a její výsledky	42
8.1	Výsledky výzkumných cílů	42
8.2	Výsledky ověření platnosti statistických hypotéz	46
8.3	Další analýzy	48
9	Diskuze	50
10	Závěr.....	55
11	Souhrn	57
	LITERATURA.....	60
	PŘÍLOHY.....	67

ÚVOD

Na komunikaci online se dnes klade čím dál větší důraz. Reálné vztahy se tak stávají spíše vztahy virtuálními, založenými především na vyjadřování skrze různé symboly a obrázky. Důležitými aspekty této formy interakce jsou rychlost a neomezenost. Není tedy divu, že jsou zprávy obsahově chatrnější. Pro mladé lidi nepředstavují sociální sítě pouze doplňující způsob komunikace, ale mnohdy hlavní formu spojení.

V partnerském vztahu jedinci přirozeně touží po neustálém kontaktu s druhými. Díky online platformám může být tato potřeba uspokojena i na velké vzdálenosti. Když se dva lidé vášnivě milují, pocit blízkosti partnera/ky navozený společným psaním může být k nezaplacení. Velké množství zpráv zahrnující vyznání lásky, spoustu emotikonů a roztomilých přezdívek však nenahradí reálnou komunikaci a čas strávený s partnerem/kou. Nevhodně napsaný text nebo špatně zvolený smajlík může naprosto pozměnit smysl sdělení a vést k častějším nedorozuměním a hádkám. Důvodem nespokojenosti je také situace, kdy partner/ka odpovídá málo nebo vůbec, ačkoliv si zprávu zobrazil nebo byl online. Existují i případy, kdy partneři nedokáží určitá témata řešit z očí do očí, ale pouze skrze zprávy.

Všechny tyto aspekty mě vedly k zamyšlení nad tím, jakou roli hraje online interakce v partnerských vztazích. Jsou messengery pro partnery výhrou 21. století nebo lásku zabíjí? V této práci se tedy zabývám problematikou partnerské komunikace skrze sociální sítě ve vztahu k partnerské spokojenosti.

TEORETICKÁ ČÁST

1 KYBERPROSTOR

Rozvojem digitálních technologií v posledních letech, se počítače a mobilní telefony staly běžnou součástí našeho života. Aniž bychom si to uvědomovali, jsme do virtuálního světa ponořeni čím dál více. Nabízí se tedy otázka, co všechno zahrnuje digitální svět.

Hartl a Hartlová (2015) uvádí kyberprostor a virtuální realitu jako totožné pojmy. Internet definují jako: „*mezinárodní síť, celosvětová počítačová síť, která poskytuje informace ze všech oborů lidské činnosti a naprostou svobodu informací*“. Pro nejednoznačnost významů a definic budeme nadále výrazy kyberprostor a internet používat jako synonyma. Aktuálně platná pravidla českého pravopisu uvádí pojem internet s malým „i“ ve smyslu obecné počítačové sítě a internet s velkým „I“ pokud mluvíme o celosvětové komunikační a informační síti. Avšak v širší společnosti tyto dva pojmy v zásadě nerozlišujeme, proto se čím dál častěji můžeme setkat s malým počátečním písmenem, kdy je slovo internet použito ve významu komunikačního média (Chýlová, 24. září 2010).

Tato kapitola se zabývá znaky kyberprostoru, sociálními sítěmi a tím, jak se ve světě internetu pohybují různé generace. K tématu komunikace skrze sociální sítě budou ještě okrajově zmíněny často diskutované fenomény FOMO, sexting a kybershikana.

1.1 Generace Mileniálů

Od devadesátých let dvacátého století byl internet komercializován a na začátku druhého tisíciletí se stal součástí většiny domácností. Není tedy divu, že je užívání internetu blízké spíše mladším generacím. V této souvislosti zavedl Mark Prensky (2001) pojmy digital natives (překládáno jako digitální domorodci) a digital immigrants (překládáno jako digitální přistěhovalci). Digitální domorodci neznají svět bez kyberprostoru, jsou s ním v kontaktu od velmi útlého věku, proto je pro ně používání naprosto automatické. Jejich opakem jsou digitální přistěhovalci, pro které je ve světě internetových technologií všechno nové a musí se tomu postupně učit.

Někteří dnešní autoři již toto rozdělení považují za nefunkční a zastaralé. Novější členění zahrnuje pojmy Gen Y (překládáno jako Generace Y) neboli Millennials (překládáno jako Mileniálové), která navazuje na jedince z Generace X. Do generace Y patří osoby narozené mezi lety 1981–2000, které jsou v podstatě od svého narození obklopeny

vizuálními elektronickými médii a neví, jak vypadá svět bez digitálních technologií. Považují za normální stahování hudby, komunikování přes mobilní telefon nebo hledání informací na počítači. Důsledkem narůstajícího počtu informačních zdrojů však začíná být tato generace přetížena velkým množstvím informací, se kterými neumí zacházet. Pokud se tito jedinci nenaučí ve světě technologií pracovat efektivněji a smysluplněji, brzo se z nich stanou digitální uprchlíci budoucnosti (Black, 2010; Coombes, 2009).

1.2 Specifika kyberprostoru

Internet považujeme za imaginární oblast, ve které neexistují limity, kde potkáváme lidi a objevujeme informace o různých předmětech (Cambridge Dictionary, 29. listopadu 2019). Můžeme jej také charakterizovat jako virtuální sociální prostředí, vyznačující se počítačem zprostředkovanou komunikací. Když lidé zapnou své počítače, píšou e-maily nebo navštěvují internetové servery, cítí ať už vědomě nebo nevědomě, že vstupují na místo naplněné řadou významů a účelů. Jedná se o jedinečný psychologický prostor, který přesahuje tradiční média, má dopad na jednotlivce, mezilidské vztahy, skupinové chování a kulturu (Barak, 2008).

Internet je místem, kde neexistují téměř žádné hranice, což je podmíněno jeho významnou charakteristikou, anonymitou. Tuto významnou vlastnost můžeme dělit na subjektivní a objektivní. Internetová objektivní anonymita je daná tím, jak moc je reálné odhalení uživatelské identity, zatímco internetová subjektivní anonymita vyjadřuje, jak uživatel vnímá svoji anonymitu na internetu (Šmahel, 2003). Na rozdíl od skutečného života v prostředí internetu chybí fyzická přítomnost, sociální postavení a vzhled uživatele. Jelikož se jedná o silné determinanty počáteční přitažlivosti, jejich absence na internetu může změnit vytváření vztahů a průběh interakcí. Čas je v kyberprostoru relativně nepodstatný. Například v oblasti interakce pro uživatele není nutné, aby byla druhá osoba online ve stejnou dobu, jelikož nepotřebuje okamžitou reakci. Jediněc tak může svou odpověď formulovat a upravovat jak dlouho chce (McKenna & Bargh, 2000).

Umět odlišovat mezi světem online (stav připojení k internetu) a offline (absence internetu), pro mnohé dospělé není problém, avšak u dětí se toto rozdělení vytrácí. Důsledkem toho začalo online patřit do offline (Eckertová & Dočekal, 2013). Běžné je například udržování skutečných komunit (existujících offline), pomocí virtuálních komunit k plánování společenských akcí apod. U mladých jedinců, kteří jsou ve fázi vynořující

dospělosti, neslouží internet k objevování jejich identity, ale spíš k jejímu upevnění (McMillan & Morrison, 2008). Statistiky ukazují, že u věkových skupin od 16 do 44 let se počet jednotlivců v ČR, používajících internet denně nebo téměř denně, pohybuje nad 90 % pro rok 2018. U věkové kategorie nad 65 let je procento uživatelů internetu nejnižší, kolem 25 % (Český statistický úřad, 2018a).

1.3 Sociální sítě

Nedílnou součástí kyberprostoru jsou sociální sítě (dále užívané i pod zkratkou SNS = Social Networking Sites), které jsou velmi atraktivní především mezi mladými jedinci. V posledních letech ale dochází mezi uživateli SNS k vyrovnávání sociodemografických rozdílů. Velký nárůst byl zaznamenán u seniorské populace, jedinců s nižším vzděláním, menším finančním příjmem a také u obyvatel žijících na venkově (Perrin, 2015).

Boyd a Ellison (2007) charakterizovaly SNS jako webové služby, které lidem nabízí možnost, vytvoření si veřejného nebo poloveřejného profilu uvnitř daného systému. Dále vybudování si seznamu dalších uživatelů, které mohou kontaktovat a možnost prohlížet tento seznam kontaktů a seznamy kontaktů jiných uživatelů v daném systému. Hlavními aspekty SNS jsou komunikace a sebe prezentace skrze jednotlivé profily daných jedinců. Disponují možnostmi sdílení fotografií, formování různých skupin, sledování a komentování fotografií ostatních uživatelů, posílání si vzkazů skrze messenger a dalšími (Ševčíková, 2014).

První sociální síť s názvem *SixDegrees.com*, obsahující některé výše zmíněné funkce v definici SNS, vznikla v roce 1997. Ačkoliv měla tato sociální síť miliony uživatelů, v roce 2000 zanikla (Boyd & Ellison, 2007). V roce 2018 používalo sociální sítě 64 % obyvatel ČR ve věku od 16 let. Věkovou kategorii 16–24 let sytí 97 % uživatelů sociálních sítí (Český statistický úřad, 2018b). Podle počtu uživatelů je aktuálně celosvětově nejrozšířenější SNS (sestupně) Facebook, YouTube, WhatsApp, Facebook Messenger, WeChat, Instagram, QQ a další (Statista, 11. listopadu 2019).

1.3.1 Nadměrné užívání sociálních sítí

K výhodám, které přináší internet a konkrétně SNS, se vztahují také negativa, která mohou být velmi riziková, až návyková. Jedná se především o čas strávený na sociálních sítích. Názory na jejich užívání však nejsou tak jednoznačné, jak by se mohlo zdát.

Nejvíce ohroženou skupinu, v rámci rozvíjejícího se fenoménu závislostního chování na Internetu, představují mladí lidé. Jelikož nejsou limitováni financemi, které jsou na rozdíl od návykových látek nebo gamblingu podstatné (Krčmářová, 2012). Konkrétně užívání SNS může být škodlivější, než závislost na kouření nebo drogách, jelikož jsou široce dostupné a finančně méně náročné (Guedes et al., 2016). U SNS nehovoříme o závislosti jako takové, ale o excesivním užívání, tedy o nadměrném užívání, neboť se dle platných norem MKN nejedná o žádnou patologii. Pokud je však aktivitou na SNS hraní her, pak se dle páté revize amerického Diagnostického a statistického manuálu duševních chorob (DSM - 5) po splnění určitých kritérií, může jednat o poruchu hraní internetových her. Také v 11. revizi Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN - 11) přibyla nová diagnostická jednotka, a to hráčská porucha, která se týká videoher a digitálních her (Suchá, Dolejš & Pipová, 2019).

Jednou z hlavních motivací používání SNS u mladých adolescentů je udržení kontaktu s kamarády, které nevidí tak často. Dalšími často zmiňovanými důvody jsou vyplnění volného času, spojení s příbuznými, únik od negativních nálad nebo argument, že všichni ostatní kamarádi SNS používají (Reich, Subrahmanyam & Espinoza, 2012). Ukazuje se, že pravidelní uživatelé Facebooku se vyznačují charakteristickými rysy. Mají více bližších vztahů, jsou obecně důvěřivější, dostává se jim větší sociální podpory od ostatních a angažují se více v politice (Hampton et al., 2011).

Nadměrné používání SNS vede i k řadě negativních důsledků, jako jsou pokles reálných komunit, zhoršení výsledků ve škole nebo vztahové problémy. SNS poskytují příležitost prezentovat se příznivým způsobem, proto lidé, kteří jsou aktivnější na sociálních sítích, skórují výše na škále narcismu. Dochází k vytrácení vztahů ze skutečného světa a snižování produktivity v práci. U dětí se může projevit agrese, pokud jim rodiče brání v dočasném používání sociálních sítí (Turel & Serenko, 2012; Andreassen, 2012).

Wolniczak et al. (2013) zjistili, že mezi špatnou kvalitou spánku a nadměrným užíváním Facebooku existuje souvislost. Přibližně každý desátý student by mohl být závislý a více než polovina studentů uvedla problémy se spánkem, bez ohledu na pohlaví. Jedním z možných vysvětlení je narušení spánkových vzorců v důsledku připojení na Facebook v pozdních hodinách. Vystavení jasnému světlu ve špatné denní době může změnit spánkový režim v nespavost, nebo naopak v nadměrnou spavost.

1.3.2 FOMO

V návaznosti na již zmíněné statistiky ohledně počtu uživatelů SNS, uvádím syndrom FOMO (z anglického Fear of missing out), překládáno jako strach z toho, že něco promeškáme. Souvisí s nadměrným užíváním sociálních sítí a vyznačuje se touhou zůstat neustále v kontaktu s tím, co dělají druzí. Mezi jeho projev patří nepřetržitý stav online. Jedinci s vysokou mírou FOMO se mohou cítit tlačeni k častější kontrole jejich sociálních sítí, aby byli neustále informováni o tom, co jejich kamarádi aktuálně plánují a jakých aktivit se zúčastní. Ukazuje se, že se tento syndrom stává zprostředkovatelem mezi sociální mediální aktivitou a osobními vlastnostmi (Przybylski et al., 2013).

Podle nedávných studií predikuje přítomnost FOMO závislost na smartphonu. K výskytu strachu z promeškání dochází v poměrně nevhodných nebo života ohrožujících situacích, např. při řízení, osobním rozhovoru nebo ve vyučování. U dospívajících, trpících úzkostmi a depresemi, může dojít k rozvoji syndromu FOMO ve větší míře, kvůli jejich pocíťovaným sociálním nedostatkům. Být v kontaktu a přijímán svými vrstevníky je nejdůležitější potřebou adolescentů. SNS se tak v tomto věku stávají velice lákavými a hrozba výskytu tohoto syndromu se zvyšuje (Oberst et al., 2017).

1.4 Sexting

Pojem sexting je neologismem 21. století, který vznikl složením dvou slov: sex a posílání textových zpráv, tedy texting. Jedná se o interpersonální výměnu sexuálních zpráv a snímků (videa a fotografie) skrze mobilní telefon nebo internet. Mezi různé typy fotografií, které uživatel sám vytvořil, patří fotografie polonahé nebo nahé, v plavkách nebo ve spodním prádle, obnažené části těla nebo celé tělo či zobrazení sexuální aktivity např. masturbace. Pod pojem sexting nepatří výměna pornografických obrázků z internetu, pokud je sám autor nevytvořil (Döring, 2014).

V souvislosti s nadměrným používáním internetu a závislostí na sexu, uvedl Griffiths (2001) tři typy online vztahů. Do prvního typu patří sexuálně explicitní výměny textu s lidmi, které jsme nikdy osobně nepotkali. Ačkoliv tito lidé mohou mít v reálném životě partnery, nemusí toto chování považovat za nevěru. Vztah je obvykle krátkodobý. Druhý typ zahrnuje jedince, kteří se poznali pouze online a chtějí svůj vztah přenést i do světa offline. Sdílená emoční intimita a závazek mnohdy vede ke kybersexu nebo k silné touze nepřetržitě komunikovat přes internet. Vztah je často trvalý. Do posledního typu

spadají jedinci, kteří se seznámili v reálném světě, ale většinu času udržují svůj vztah online. Nejčastěji z důvodu geografické vzdálenosti. Vztah tedy může, nebo nemusí být dlouhotrvající.

Přibližně jedna třetina až jedna polovina mladých dospělých uvedla, že odesílá sexuální fotografie nebo videa skrze textové zprávy. Poměrně málo jich odesílá sexuální obrázky nebo videa přes Facebook, Twitter nebo e-mail. Sexting je u této věkové skupiny častější, než sex po telefonu nebo sex s živým videem (Drouin, 2013). U sexuálně aktivních mladých jedinců (ve věku 14-24 let), byla dvojnásobně větší pravděpodobnost sdílení nahých fotografií, než u jejich sexuálně neaktivních vrstevníků. Někteří dospívající uvádějí sexting jako náhradu fyzického kontaktu (Gordon-Messer, 2013).

1.5 Kyberšikana

Hinduja a Patchin (2010) vymezují kyberšikana jako úmyslné a opakované poškození způsobené používáním počítačů, mobilních telefonů a dalších elektronických zařízení. Podle Kowalski a Limber (2007) zahrnuje tento pojem šikana probíhající prostřednictvím e-mailu, chatovacích místností, messengerů, webů nebo prostřednictvím obrázků a zpráv odeslaných na mobilní telefon. Hlavní rozdíl oproti klasické šikaně je ten, že může nastat kdykoliv, protože se elektronické obrázky nebo videa mohou po odeslání velmi rychle dostat k velkému množství jedinců.

Z výzkumu provedeného u nás vyplývá, že u žáků základních a středních škol je kyberšikana realizována nejčastěji skrze sociální sítě. Naopak studenti vysokých škol uvedli sociální sítě jako prostředek kyberšikany, až na posledním místě (Šmahaj, 2014). Především u mladých dospělých, kteří navazují partnerské a intimní vztahy hrozí nebezpečí zneužití informačních komunikačních technologií. Jejich prostřednictvím může být oznámen rozchod partnerovi/ce, dojít ke stalkingu nebo ke kyberšikaně. V souvislosti s již zmíněným sextingem například dojde k tomu, že agresor pohrozí oběti veřejným vyvěšením intimních videí nebo fotografií, pokud se k němu nevrátí zpět (Bauman, 2011).

2 PARTNERSKÝ VZTAH

Partnerství je důležitou součástí života téměř každého dospělého člověka. V kontextu vývoje společnosti a postupného osvobození od tradic dosahují partnerské vztahy různých podob. S tím souvisí i odlišné posuzování kvalit partnerství, jelikož se dnes v naprosté většině jedná o partnerství vzniklé na základě lásky a ne jenom z rozumu.

Praško (2005, str. 27) uvádí, že: „*partnerský vztah drží pohromadě vzájemná péče, touha, blízkost, společný život a hlavně láska. To však nestačí. Aby mohl zrát k plnosti a k dospělé lásce, potřebuje také svobodu a zodpovědnost.*“ Podle Thorové (2015) jsou charakteristickými rysy partnerského vztahu párová identita, citové připoutání, milostný vztah a intimita.

2.1 Vývoj partnerského vztahu

Partnerské vztahy prochází v průběhu času různými fázemi. Většina autorů je dělí a pojmenovává různě, ačkoliv se do jisté míry často překrývají. Zmiňuji zde několik etap nebo forem, které považuji za důležité.

Zamilování je přechodný stav a vyznačuje se tzv. pomatením mysli. Součástí je idealizace, neschopnost realistického pohledu na partnera a okouzlení na základě povrchního poznání. Jedinec má pocit, že mu druhý naprosto rozumí, přijímá ho takového, jaký je, obdivuje a miluje. Zažívá tak krásný pocit svobody a zároveň silného souznění s milujícím partnerem (Řičan, 2004; Poněšický, 2004). Willi (2011) navíc rozlišuje lásku na první pohled, charakteristickou pouhým vzplanutím k vytoužené osobě a zamilování, jakožto racionálnější podobu vztahu.

Zamilovanost a okouzlení není v žádném vztahu trvalé. Dříve či později se vztah dostane do fáze, kdy přijde první pocit zklamání, deziluze. Oba partneři na něm musí začít pracovat, čímž dochází k nárůstu skutečné intimity, která podporuje jeho stabilitu. Toto stádium autoři definují jako realistický vztah, dlouhodobý partnerský vztah nebo zralý láskyplný vztah. Důležitými aspekty v tomto období jsou tolerance, jistota, spravedlnost, rovnováha brát i dávat, vzájemné uspokojení potřeb a zbavení se touhy někoho vlastnit. Pokud má jedinec tendenci být závislý na partnerovi, pak není dostatečně připraven na trvalý partnerský vztah (Vágnerová, 2007; Poněšický, 2004; Praško, 2005).

Jednou z forem uzavření právně uznatelného párového vztahu je manželství. U homosexuálních párů se setkáme s alternativou v podobě registrovaného partnerství. V manželství si člověk buduje prostor, ve kterém bude pracovat na milostné intimitě, začne budovat domov, rodinu a realizovat tak své životní úkoly. Jedná se o nejcitlivější zkoušku zralosti osobnosti. Uplatňuje se zde princip volby dle podobnosti, kdy si vybíráme své životní partnery, kteří sdílí nám blízké životní zkušenosti. Zároveň si také volíme partnery s protichůdnými rysy naší osobnosti na základě principu doplňující volby (Langmeier & Krejčířová, 2006; Říčan, 2004). Podle studie, kterou provedl Willi (2011) je průměrná délka manželství 16 let. Jako důležitou součást spokojeného a šťastného manželství uváděli respondenti v jeho výzkumu lásku. Tu charakterizovali jako milostný vývoj mezi ženou a mužem, proces společného osobního rozvoje, vzájemného porozumění a otevřenosti ve vztahu.

Manželství může být ukončeno rozvodem (případně rozchodem u partnerského vztahu), který je v poslední době velmi častý. Rozvod je proces, který může vyvrcholit oboustrannou úlevou, nebo naopak zlobou, nenávistí a agresí po zbytek života, do které jsou zahrnuti i děti. Nejpravděpodobnější možnost rozvodu přichází v prvních letech manželství. Možným důvodem, zvýšené rozvodovosti v poslední době je především změna funkce manželství (Říčan, 2004).

2.2 Vztahy v mladém dospělosti

Formování pevného, neměnného a monogamního vztahu jako podstaty pro vytvoření rodiny, patří mezi nejdůležitější vývojové úkoly v mladém dospělosti. Jednoduše řečeno vztahy krátkodobé se postupně mají stabilizovat a přetrvat v dlouhodobé (Thorová, 2015). „*Zralý člověk má být nezávislý na svých rodičích, ale má si k nim podržet kladný vztah, má umět najít trvalé a hluboké pouto k partnerovi, s nímž se rozhodl nést po celý život dobré i zlé.*“ (Langmeier & Krejčířová, 2006).

U mladých lidí se setkáváme nejčastěji s formou nesezdaného soužití, tedy společným hospodařením a bydlením bez manželského svazku. Někteří, pokládají toto spolužití jako přípravu nebo zkoušku před tím, než se vezmou. Jiní svatbu nechtějí vůbec. Volné soužití je příznačné u studentů vysokých škol, neboť jim umožňuje podobná pozitiva jako manželství, což zahrnuje dostatečné naplnění sexuálních a emocionálních potřeb (Vágnerová, 2007).

Důsledkem pozdějšího ukončení studia a započetí zaměstnání, se manželství a narození prvního dítěte posouvají u mladých dospělých do vyššího věku. S tím je také spojen odklad vstupu do dospělosti, který je podmíněn těmito životními událostmi. Tato změna je patrná především při pohledu na mladší jedince, zatímco vznik prvního manželského nebo nemanželského partnerského soužití se napříč generacemi neliší. Nesezdané partnerství je tedy v dnešní době považováno za obecně přijímanou náhradu manželského svazku (Hubatková, 2012).

V současné době mezi mladými stále roste počet svobodných lidí, ve smyslu těch, kteří se nenachází v partnerském vztahu ani manželském svazku. Jedná se o fenomén singles. Mladší generace považují manželství jako instituci, která omezuje osobní svobodu a zabíjí romantiku ve vztazích. Vzájemnost a porozumění, jako hlavní rys manželského svazku se stávají nedůležitými. Manželství bývá také asociováno jako prostředek k počtí dětí, což nemusí být vnímáno vždy jako pozitivní. Tyto tři důvody tak podporují fenomén singles, který je spojen s individuálními úspěchy a svobodou (Černý, 2003 in Halás & Formanová, 2010). Takovýto způsob života s sebou nese i řadu nevýhod, kterými jsou nižší sociální opora a samota, kterou singles nahrazují zástupnými činnostmi nebo v přátelských kruzích. Co se týká spokojenosti u singles, s rostoucím věkem klesá. Základním jádrem identity těchto jedinců je zaměstnání spojené se sebeuplatněním a osobním růstem (Očenášková, 2009).

2.3 Partnerská spokojenost

Pro nejednotnost a různé nahlížení na partnerský vztah budeme užívat pojmy partnerská spokojenost a kvalita partnerského vztahu jako synonyma. Obecně neexistuje jednoznačné stanovisko na podobu kvalitního partnerského vztahu. Autoři se zaměřují spíše na oblasti, ve kterých by partneři měli nalézt oboustrannou spokojenost.

Praško (2005) charakterizuje dobrý partnerský vztah na základě čtyř atributů. První je trávení času společnými příjemnými aktivitami. Důležité je se nenechat zavalit pouze rutinou všedního dne a udělat si na partnera čas. Další vlastností je adekvátní míra konfliktů. Podstatnou kvalitou je oblast intimity, zahrnující i sexualitu. Frekvence a způsoby milování se liší pár od páru, jde ale o vzájemný souhlas a potěšení. Posledním atributem dobrého partnerského vztahu je sdílená intimita a blízkost. Partneři se dělí o své pocity, myšlenky, plány, cíle a snaží se řešit problémy společně.

Jak již bylo zmíněno, láska je základem interpersonálních vztahů a do jisté míry odráží i kvalitu partnerského vztahu. Podle Sternberga (1986) se láska skládá ze tří složek, které spolu navzájem interagují. Jedná se o vášeň, oddanost a intimitu. Jejich vyváženost a různé kombinace vytváří různé druhy vztahů nebo různé druhy lásky. Oddanost představuje volbu, pevné spojení a dlouhodobý vzájemný závazek. Vášeň zahrnuje fyzickou touhu a sexuální přitažlivost. Do oblasti intimity patří pocit blízkosti a důvěrnosti. Tento koncept Sternberg nazval triangulární teorií lásky. V dlouhodobých vztazích je důležité, aby všechny tyto složky byly zastoupeny a aktivně proječovány.

Banmen a Maki-Banmen (2009) definovali osm různorodých podob intimity. Můžeme je ale také vnímat jako oblasti, ve kterých by partneři měli nalézt oboustrannou harmonii. Jsou to:

- Emocionální intimita – vzájemné porozumění a podpora, sebeotevření se druhému, sdílení prožitků, osobních témat, nadějí, obav a radostí.
- Intelektuální intimita – společné diskuze z oblasti kultury, sportu, techniky, vědy nebo politiky. Partneři vzájemně poznávají a interpretují různé intelektuální myšlenky a témata. Jejich názory jsou v daných oblastech rovnocenné.
- Spirituální intimita – sdílení společného postoje při hledání smyslu života, v oblasti víry, seberozvoje nebo snahy o transcendenci.
- Estetická intimita – vzájemné vnímání krásy a potěšení z estetických hodnot mezi partnery. Lidé, kteří preferují tento typ intimity, společně navštěvují divadla, koncerty, galerie, obdivují architekturu nebo krásy přírody.
- Sociální intimita – partneři, kteří rádi vyhledávají společnost. Mezi dalšími lidmi pocítují silnější prožitek blízkosti než o samotě.
- Rekreační intimita – společné aktivity nebo zájmy. Pokud se jeden z partnerů snaží pouze vyhovět druhému, pak nedojde k prožitku intimity.
- Fyzická intimita – polibky, pohlazení, objetí nebo dotýkání. Součástí jsou tělesné projevy blízkosti a lásky, bez nutného sexuálního obsahu.
- Sexuální intimita – potěšení ze sexuálního kontaktu a sdílení sexuality mezi partnery.

Co se týká zjevného chování, určují kvalitu vztahu dvě modality. První z nich je rozsah negativního a pozitivního chování mezi partnery, zahrnující pozornosti a pochválení,

až lhostejnost a výčitky. Druhou je, v jakém rozměru dokáží jasně komunikovat a úspěšně řešit hádky a problémy (Praško, 2005). Spokojení partneři mají o mnoho bohatší komunikaci než ti, kteří nemají kvalitní partnerský vztah. U nespokojených párů se nesetkáme s tzv. přátelským povykládáním, ale spíše se vzájemným obviňováním (Novák, 2013).

2.3.1 Intimita

Pojem intimita byl zmíněn již několikrát. Považujeme ji za jednu z významných podmínek pro dosažení rodinné, partnerské i osobní pohody a za zásadní lidskou potřebu. Jedná se o důležitý aspekt interpersonálních vztahů, navíc ne každý je schopen intimního vztahu dosáhnout (Dosedlová, 2015). Dosažení intimity ve smyslu vztahu s druhým člověkem a slynutí s ním, je podle Eriksona (1993) šestým vývojovým úkolem v životě člověka. Intimitu považuje za zdravé propojení vlastní identity a identity druhého. Měla by zahrnovat závazek a může být projevna i sexuálně. Podle něj se intimita, jako podnět pro vytvoření trvalých partnerských vztahů, plně projeví až v mladém dospělí, kdy už je vlastní identita plně vybudována.

V rámci partnerského soužití zahrnuje Whitová et al. (in Dosedlová, 2012) tyto složky intimity: péči, sexualitu, orientaci na vztah, závazek a komunikaci. Na základě zhodnocení vyzrálosti intimních vztahů definuje orientaci zaměřenou na sociální roli, na sebe a na individualizované propojení. Jedinec, který se soustředí pouze na sebe a nezajímá se o druhé, je při pohledu na schopnost dosáhnout intimity ve vztazích nezralý.

2.3.2 Sexualita

Za vrchol partnerského vztahu považuje Říčan (2004) sexuální splynutí, na které je potřeba se připravit. Erotika a sexualita jsou dva hlavní komponenty milostného vztahu, které by se v dospělí měly sjednotit ve vztahu k jednomu člověku.

Willi (2011) vnímá sexualitu ze dvou různých pohledů. Jako sexualitu vzájemné harmonie a sexualitu vášně. Sexualita vzájemné harmonie značí naplnění důvěry a věrnosti ve vztahu. Jedná se o splynutí partnerů a pocit naprosté výlučnosti. Sexualita vášně je naopak hravá, spontánní a ambivalentní. Neexistují v ní hranice ani pravidla. Zahrnuje napětí, svádění, vzrušení, překvapení, někdy až bolest, zlost a pokořování. Spojení obou typů v jednom milostném vztahu není jednoduché, proto mnohdy dochází k vytvoření manželského a nemanželského sexuálního vztahu.

V posledních letech chybí v partnerských vztazích sexuální jiskra. Mladí lidé se zaměřují na oblast společných zájmů a vzájemného porozumění, přesto se ve vztahu nudí, protože postrádají partnerský milenecký vztah. Nechtějí dělat ústupky a oboustranně si předhazují nedostatečnou sexuální touhu. Sexuální vztah, který oba partnery naplňuje i přes občasné hádky nebo konflikty má větší potenciál k zachování, než vztah, který je spíše kamarádský už od počátku (Matějková, 2009). Výzkumy dále ukazují mírný pokles intenzity sexuálního života u dvacátníků. U mladých mužů, nacházejících se v naprosto nebo poměrně monogamním manželství, dochází ke ztrátě významnosti i půvabu sexuality (Říčan, 2004).

3 KOMUNIKACE MEZI PARTNERY

Komunikace je základní lidskou potřebou, která může být uspokojena i přes velkou geografickou vzdálenost komunikujících. Sdílení zážitků a zkušeností významně ovlivňuje tvorbu našich postojů a vyvolává v nás protichůdné emoce. Podle některých psychologů zahrnuje komunikační proces jak sdílení, tak i sdělování (Vybíral, 2009).

Podle Hartla a Hartlové (2015, str. 265) znamená komunikace: „*dorozumívání, sdělování, přičemž komunikace obecně není specificky lidským jevem, existuje i u živočichů na rozdíl od jazyka*“. Výrost a Slaměník (2008, str. 217) definují komunikaci jako: „*specifickou formu spojení mezi lidmi, a to prostřednictvím předávání a přijímání významů. Souvisí s jinými formami spojení mezi lidmi, jako jsou společná činnost – kooperace, vzájemné působení – interakce, a společenské vztahy*“.

V rámci již zmíněných společenských vztahů probíhá různá forma dorozumívání. Můžeme jej dělit na intrapersonální – komunikujeme se sebou samotným, interpersonální – dochází k němu v meziosobních vztazích, skupinovou – komunikace s převládajícími skupinovými vztahy a masovou – v níž se odrážejí celospolečenské vztahy (Janoušek, 2015). My se nyní budeme zabývat pouze interpersonální interakcí, především u partnerských vztahů.

3.1 Komunikační proces

Podstatou celé komunikační výměny na straně interagujícího jedince je sdělit určité obsahy. Všem těmto potřebám, hodnotám, myšlenkám, citům, motivacím nebo postojům říkáme komunikační záměr, který stojí na začátku celého komunikačního procesu (Vybíral, 2009). Komunikační proces tvoří komunikátor, ten který chce něco sdělit, komunikant, ten jemuž má být něco sděleno a komuniké, tedy obsah sdělení (Nakonečný, 2009).

Komunikaci ovlivňuje a zároveň formuje určitý kontext. Ve verbální komunikaci se setkáme nejčastěji se situačním rámcem, který tvoří obsah sdělení. Neméně zásadní je také množství času a doba, kterou dorozumívání věnujeme. Dalšími modalitami jsou projevoování emocí, vztahové, trans-kulturní, prostorové, významové proměnné a další. To vše pak nějak zapůsobí na komunikanta a vyvolá jistý účinek (Plaňava, 2005; Vybíral 2009).

Příjemce reaguje na sdělení různě, v závislosti na třech odlišných procesech. Jak komunikant vnímá sdělení, jak si jej interpretuje, tedy jaký mu přisoudí význam a jak jej citově prožívá. Zpětná vazba pak působí jako směs všech tří pochodů, které se odehrávají v nitru příjemce. Umět se je naučit rozlišovat u nás samých pak pomáhá uvědomit si, které reakce jsou skutečně naše se zásadně vlastním vkladem (Schulz von Thun, 2005).

3.2 Význam a funkce komunikace v partnerském vztahu

V každém manželství dojde k narušení stability a následnému rozvratu, pokud partneri nezvládnou manželské dorozumívání. Komunikace má tedy v partnerském vztahu nezastupitelné místo, kdy značně ovlivňuje jeho kvalitu (Plzák, 2001). Příkladem důležitosti může být nedorozumění způsobené nejednoznačností neverbální komunikace nebo tím, co zůstává nevysloveno mezi partnery. Tedy to, čeho si jsou partneri vědomi, ale mají strach to sdělit (Willi, 2011).

Mezi rysy dobré partnerské interakce patří jasnost, přehlednost, otevřenost a čistost. Když jsou partneri ve vztahu spokojení, projevují více oboustranného podporování, povzbuzování, empatie, naslouchání, přívětivosti a respektu. V partnerství plném potíží jde mnohdy o neschopnost vzájemného a jasného sdělení svých potřeb (Praško, 2005). U mužů se setkáme se souborem běžných frází, skrze které nepřímě přemlouvají partnerku, aby jim dopřála jednu ze čtyř mužských základních potřeb. Jedná se o sex, samotu bez neustálého vyrušování, péči (zahrnující vaření, uklízení, mateřství apod.) a pocit úspěšnosti (Pease, 2010).

V manželství můžeme komunikaci rozčlenit na 4 druhy. První zahrnuje sdělování všedních zážitků, jenž pozitivně ovlivňuje kontakt s partnerem a podporuje oboustranné pochopení. Z pohledu emocí se jedná o pozitivní, negativní nebo neutrální. Je dobré podněcovat optimistické „pochvalování si“ v běžném povídání. K dalšímu typu patří povídání si o nesnázích, zesilování problémů, destruktivní konflikty, hledání viníka, snaha vyřešit nesnáze nebo se s nimi vyrovnat. Třetí druh interakce se nazývá tzv. bytostný hovor. Ve kterém partneri vystupují ze své komfortní zóny, dochází k sebeodhalování se a výjimečným důvěrným rozhovorům každého o sobě samém. Zaslouhuje si dostatek opatrnosti, protože může zásadně přispět k spřízněnosti a intimnosti, ale také ke zneužití v hádkách. Posledním specifickým typem jsou rozhovory o vztahu. Většinou jsou probírána

témata o budoucnosti vztahu, jak jej dál rozvíjet, kdo na něm jak pracuje a na čem se dá stavět (Kratochvíl, 2009).

Manželský poradce Chapman (2016) se zaměřuje na milostnou komunikaci a možnosti vyjádření lásky mezi partnery. Zdůrazňuje především snahu učit se porozumět jazyku lásky, který je partnerovi vlastní. Podle něj existuje zhruba pět základních jazyků lásky, tedy možností, kterými dávají lidé najevo svou lásku. Spadají do nich slova ujištění, pozornost, přijímání darů, skutky služby a fyzický kontakt. Poznat svůj primární jazyk lásky a pochopit primární jazyk lásky našeho partnera je jednou z cest k láskyplnému a krásnému vztahu.

3.3 Odlišnosti v mluvě mužů a žen

Bylo provedeno mnoho výzkumů, které odhalily, že rozdíly mezi pohlavími v komunikaci, jsou založeny na biologii. V oblasti neurověd bylo dokázáno, že ženy mají silnější propojení mezi hemisférami, proto také dokáží intenzivněji sjednotit jazyk a emoce, zatímco muži jsou schopni tyto dvě modalitty oddělovat lépe. Takovéto výsledky by mohly přispět k vysvětlení, proč se u mužů setkáme s větší agresivitou, dominancí, dramatičností a argumentací. Naproti tomu, ženy mají rozvinutější limbický systém a vyjadřují se spíše neverbálně, zvláště očním kontaktem a výrazy ve tváři, projevují se větší otevřeností a přátelskostí (Zuckerman, 2005).

Pro ženy jsou v mluvě charakteristické narážky, nejednoznačnost a nepřímot. Mluví hodně obsírně, podstatu sdělení vyjadřují až na konci projevu. U mužů je typické vnímání slov v nominálním významu, rozpoznat pravý význam dokáží jen zřídka. Pokud mají k něčemu výhrady, sdělí je přímo (Medlíková, 2010). Obecně je známo, že ženy skrze mluvení vyjadřují různé přání a možnosti, tedy přemýšlí nahlas. Od muže vyžadují jen, aby poslouchal. Naopak podnětem zahájení konverzace u mužů je sdělení skutečnosti. Zatímco ženy, jsou k hovoru motivovány zachováním vztahů a vytvářením přátelství. Například muži telefonují za účelem sdělení informací druhým lidem a ženy telefon chápou jako prostředek k uchování vztahů (Pease, 2001).

Mužská nebo ženská role se promítá i do komunikačního stylu. Chlácholení a podpora ega je bližší ženskému stylu, zatímco přesvědčování a informování je vlastní spíše stylu mužů. Jde o komunikaci rozdílnou, zároveň i komplementární. Muži mají tendenci problémy řešit a dosahovat jasně vytyčených cílů. Navrhují tedy ženám různá řešení, zatímco pro ně je zásadní naslouchat a pochopit, co jim chce muž sdělit. Ženy kladou důraz

na empatii a intimnost. Výsledkem je pak vzájemné souznění mezi partnery, kdy muž získá porozumění a žena dosáhne vyřešení problému (Janoušek, 2015).

3.4 Konflikt mezi partnery

„Hádka je vskutku zdegenerovaná forma párového dorozumívání, je to pokus řešit rovnici, která nemá řešení.“ (Plzák, 2001, str. 40). Výskyt konfliktů v jistém rozsahu, je pro dlouhotrvající vztah nepostradatelnou součástí. Ne příliš pozitivní je, že hádky a komunikace jdou ruku v ruce (Novák, 2013). Podstatou je, již zmíněná v předchozích kapitolách, jedinečnost a rozdílnost obou partnerů, kterou je v interakci nutné se naučit přijmout. Partneři se musí naučit porozumět a tolerovat postoj druhého, i když se jim nelíbí (Kratochvíl, 2009).

V návaznosti na rozdíly zmiňme, že diferenciací v prioritách a projevech mezi muži a ženami je v konfliktu ještě více vyzdvížena. Muži reagují na zátěž modifikací projevu a chování, potřebou času, aby se v situaci vyznali. V konfliktních situacích se pak zachovávají odtažitě, uzavřeně a mrzutě. Zatímco u žen je odpovědí na vypětí a stres změna postoje a potřeba svěřit se, aby se orientovaly v konfliktu. Při hádkách se u nich projeví nepřiměřená reakce, přetíženost a vysílenost (Medlíková, 2010).

U každého člověka se objevují nějaké maladaptivní jednotvárné reakce, kterým říkáme komunikační zlovyky, jen v jejich frekvenci používání se lišíme. Mezi partnery jsou součástí běžné interakce, častěji se však vyskytují v krizových situacích a podněcují tak vznik konfliktu. Na straně komunikanta se setkáváme s netrpělivostí, která se projeví přerušováním a skákáním do řeči, nedostatkem nebo absencí reakce na sdělení či naprostým přehlížením komunikátora, zahrnující neverbální odmítání. Dále do zlovyků při naslouchání patří nesprávná interpretace komuniké na základě našeho očekávání. Zlovyky při sdělování zahrnují neupřímnost, zveličování, nejasné vyjádření, zamlčení jistých nepříjemných pocitů nebo nesoulad verbální a neverbální komunikace a další (Praško, 2005). V konfliktních situacích vznikajících mezi partnery patří k nejhůře řešitelným a zároveň nejtypičtějším svalování viny na partnera/ku. Místo vzájemného obviňování, by měli manželé mluvit pouze o svých potřebách, přáních, co jim vyhovuje a co naopak ne (Kratochvíl, 2009).

Plzák (2001) navrhl několik dorozumívacích dovedností, které by si manželé měli osvojit. Pokud zamezíme vzniku chaotických hádek a usměrníme komunikaci, pak láska

mezi partnery jen kvete. Závažné problémy se nemusí vyřešit okamžitě, nejlepší je hádku nedořešit, ale ukončit. Každý z manželů by se měl naučit budovat disciplínu, umět překonat zlost a upustit od konfliktu. Umět identifikovat, kdy se blíží hádka a nevstoupit do ní je významnou dovedností obou partnerů. Je-li porušena nějaká dohoda mezi partnery, pak je na místě pouhé konstatování a následná omluva bez vysvětlování.

4 PARTNERSKÁ KOMUNIKACE ONLINE

Moderní svět stojí na neomezených možnostech a téměř neexistujících hranicích, především v oblasti komunikace. Partneri se tak mohou odloučit na velmi dlouhou dobu, a i přes různé geografické vzdálenosti, neomezeně sdílet všechny své zážitky. Poslední kapitolu tedy věnujeme bližšímu prozkoumání specifik online komunikace, jaké výhody a nevýhody přináší technologické možnosti a jak mohou ovlivňovat komunikaci mezi partnery.

Ačkoliv v online komunikaci existují různé prvky, které se snaží co nejvíce napodobit její reálnou podobu, je na zamyšlení, zda jí spíše neubližuje. Především pro svoji různorodost a problematičnost smyslu. Je zřejmé, že reálný kontakt s partnerem nic nenahradí, můžeme se ale zamyslet, zda komunikace ve virtuálním světě partnerským vztahům spíše prospívá nebo škodí. Ať už se jedná o geograficky blízké vztahy nebo vztahy tzv. na dálku.

4.1 Základní vlastnosti online komunikace

Užívání online komunikačních prostředků je velmi protichůdné. Zznaky online komunikace můžeme rozdělit na pozitivní a negativní. Podle Horské, Láskové a Ptáčka (2010) mezi plusy patří snadnější vytváření nových kontaktů, udržení styku s našimi nejbližšími a možnost k řešení různých neshod. Konverzaci týkající se konfliktního tématu můžeme zahájit vzdáleně a nalézt jiné varianty řešení. Nevýhodou internetové interakce je zvyšování její kvantity navzdory její kvalitě, což zapříčiňuje povrchnost vztahů. Ke zploštělosti sociální interakce přispívá také absence neverbální komunikace. Dochází k většímu zaměření se na vlastní prožívání a snižování altruistických tendencí. Negativem komunikace online je i zábrana bezprostředního vývoje sociálních vazeb, která přispívá ke vzniku depresivních poruch a sociální izolace, což potvrzuje mnoho výzkumů.

Kopecký (2007) definuje elektronickou komunikaci jako:

- Otevřenou a neřízenou – disponuje mnoha komunikačními kanály zahrnujících široké pole komunikačních kódů (např. jazyk, grafické symboly, akronymy)
- Anonymní – nemůžeme s jistotou říci, kdo je autorem sdělení

- Hromadnou – komunikace obrovského množství lidí mezi sebou navzájem
- Bez omezení časem nebo místem – sdílení kdekoli, kdykoli a s kýmkoli
- Závislou na technologickém zabezpečení – nezbytností být vybaven hardwarem a softwarem
- Závislou na počítačové gramotnosti uživatelů – podmínkou je alespoň základní znalost obsluhy počítače

Mezi největší přednost a specifický rys online komunikace patří multiplicita, tedy možnost komunikovat s vícero lidmi zároveň. Lidé se v dnešní době nechtějí nudit, jsou hodně iniciativní, tvořiví, flexibilní a pohotiví, současně nejsou zvyklí na něco čekat a být tak na pochybách. Multiplicitní komunikace přináší vzrušení a zábavu, současně trénuje pohotovost jedince a dovednost zvládat paralelně více věcí. Přesto komunikace s více lidmi najednou vede i k nadměrnému stresu a nervozitě (Vybíral, 2009).

4.1.1 Online disinhibiční efekt

U každodenních uživatelů internetu se setkáváme s větší mírou sebeodhalování se v kyberprostoru, než v osobní komunikaci. Lidé jsou více otevření, méně zdrženliví, chovají se více uvolněně a projevují své emoce ve větším rozsahu. Tento fenomén je označován jako online disinhibiční efekt. Samotné slovo disinhibice vyjadřuje odložení zábran, překonání stydlivosti, vyhýbání se zákazům a normám. V důsledku tohoto efektu lidé jednají vstřícně, ochotně, laskavě a zdvořile nebo naopak neurvale, sprostě, nepřátelsky až násilně (Vybíral, 2009).

Podle Suler (2004) je zdrojem disinhibičního efektu šest hlavních faktorů. Patří zde anonymita, asynchronita, neviditelnost, solipsistická introjekce, minimalizace autority a disociativní představivost. První tři rysy jsme již v podstatě zmínili v předchozích podkapitolách, proto se jejich objasňováním nebudeme nyní zabývat. Při čtení sdílené zprávy si utváříme jisté mínění o daném člověku, jak reaguje, jak vypadá a jak komunikuje. Na pozadí svých potřeb si pak tvoříme vlastní domněnky o formě daného textu. Do jisté míry tedy komunikujeme intrapsychicky a fantazie tak proniká do reálného světa. Tomuto jevu říkáme solipsistická introjekce. Disociativní představivost souvisí s anonymitou, lidé se necítí být odpovědni za to, jak sami sebe prezentují na internetu, je to pro ně jen figurka, kterou vytvořili v kyberprostoru. V souvislosti s potíráním sociálních rolí a toho, jaké má kdo postavení na internetu, dochází k minimalizaci autority, posledního z faktorů disinhibičního efektu.

4.1.2 Změny ve vyjadřování (specifický jazyk a text)

Pozoruhodnou komponentou, která prošla a zároveň prochází, neustálým vývojem se stal jazyk, který je v určitém slova smyslu velmi specifický. Online komunikace má za cíl usnadnění vyjadřování, tedy zjednodušení jazyka a zároveň tendenci se co nejvíce připodobnit mluvené verzi. Pokud vezmeme v úvahu nízký věk a anonymitu uživatelů moderních technologií, často se setkáváme s gramatickými chybami a nevhodnou stylistikou. Typická je absence diakritiky, mění se gramatická stavba věty, samohlásky se protahují (např. nazdáááár), věty se mnohdy neukončují, zkracují a mnoho dalších (Kopecký, 2007).

Emotikony

Neodmyslitelnou součástí již většiny virtuálních komunikačních technologií se staly emotikony. Jak jsme už zmínili, každý z nás reaguje na sdělení různě. Co se týká citových prožitků, obrazovky našich digitálních zařízení emoce potlačují, nebo naopak dávají prostor k jejich neomezenému vyjádření. Následkem geografických vzdáleností nebývá emoce vyjádřena uvnitř reálného kontextu v bezprostřední blízkosti, ale je zažívána tzv. na dálku. K jejich snadnějšímu vyjádření se užívají tzv. emotikony (zkratka slovního spojení „emoční ikona“), známé také pod pojmem smajlíci (Janoušek, 2015).

Mezi klasický genderový stereotyp se řadí i používání emotikonů, který pramení z předpokladu, že ženy projevují emoce ve větší míře. Podle studie, kterou provedl Wolf (2000) bylo zjištěno, že se muži a ženy neliší ve frekvenci užívání emotikonů. Muži je většinou používají ke škádlení a sarkasmu, zatímco u žen značí úroveň humoru. Výsledky ukazují, že u obou pohlaví dochází k nárůstu používání emotikonů. Staly se tedy velmi oblíbeným a univerzálním typem jazyka, který urychluje komunikaci. Slouží k vyjádření intimních a důvěrných pocitů, které někdy nelze sdělit slovy. Důležité je zmínit, že emotikony nejsou vnímány zcela jednoznačně všemi uživateli. Stylem jejich používání jim lidé přisuzují vlastní osobní významy (Wiseman & Gould, 2018).

4.2 Dělení online komunikace

Jednotliví autoři dělí online interakci různě. My se blíže seznámíme s rozdílem mezi synchronní a asynchronní komunikací, chatem a instant messagingem, pro lepší porozumění výzkumné části, kde s těmito pojmy budeme dále pracovat. V zásadě jsou tyto dvě dělení

velmi podobná. Hlavní roli při diferenciaci zde hraje časový aspekt a typ komunikační technologie.

Synchronní komunikace představuje konverzaci „ted' a tady“, náš komunikační partner má tedy možnost okamžité reakce. Většinou se jedná o interakci online neboli interakci v reálném čase, příkladem může být chat, ICQ a další. U tohoto typu komunikace hrozí riziko, že pokud neodpovídáme ihned, může si náš protějšek toto jednání vyložit negativně. U asynchronního typu závisí plynulost a rychlost interakce na samotných uživateliích, nabízí tedy více času na rozmyšlení odpovědi. Spadají do ní komunikační prostředky, jako jsou diskuze, diskuzní fóra nebo e-mailly (Konečný, 2011).

Ačkoliv pojmy chat a instant messaging (dále užívané pod zkratkou IM) vyjadřují dvě různé formy online kontaktu, většina lidí je používá jako synonyma nebo si plete jejich významy. Pod pojmem chat se skrývá diskuzní fórum, které spojuje více lidí se stejným zájmem. V zásadě se jedná o virtuální chatovací místnosti, kdy lidé nemusí být vždy online, aby si mohli navzájem posílat zprávy. IM znamená v překladu okamžité zasílání zpráv, je obvykle vhodnější pro individuální komunikaci mezi dvěma lidmi. Umožňuje kromě zasílání zpráv také sdílení obrázků, dokumentů nebo videí. Jedná se o rychlou a snadnou komunikaci v reálném čase, disponuje otevřením více oken pro různé soukromé zprávy. Jednoduše zjistíme, kdo je online a kdo ne nebo zda byla zpráva doručena a přečtena. Mezi nejznámější současné IM patří WhatsApp, Viber, Skype, Facebook Messenger a další (New Media Services, 6. ledna 2020).

4.3 Dosavadní výzkumy v oblasti partnerské komunikace online

Zde uvádíme několik nejnovějších výzkumů, zabývajících se tématem komunikačních technologií a partnerskými vztahy. Ačkoliv popularita těchto prostředků neustále roste, o vlastnostech, hloubce a kvalitě online komunikace v heterosexuálních vztazích víme vcelku málo (Boyle & O'Sullivan, 2016). Nejdřív se zmíníme o studii, která řeší dopad komunikačních technologií na přátelské vztahy. U mladých dospělých se za účelem udržení jejich blízkých přátelských vztahů, ačkoliv se jedná o geograficky blízké vztahy, projevují silné znaky závislosti na mobilních médiích. Pro objasnění tohoto jevu byl vytvořen pojem mobilní údržba, charakterizován jako užívání telefonu (včetně telefonování a zasílání textových zpráv) k zachování blízkých přátelství. Výzkum ukázal, že zvýšené očekávání

mobilní údržby, zvyšuje také spokojenost ve vztazích, ale jen do určité míry. Vysoký tlak na interakci skrze mobilní telefon naopak snižuje spokojenost (Hall & Baym, 2011).

Bylo zjištěno, že větší počet mobilních telefonátů snižuje ve vztahu nejistotu, posiluje lásku a závazek vůči partnerovi (Jin & Pena, 2010). Coyne, Stockdale, Busby a Grant (2011), kteří se zaměřili na zasílání textových zpráv a e-mailů, hodnotí působení médií na partnerský vztah jako kladný. Psaní textovek, e-mailů a dalších nabízí možnost rychlého a snadného vyjádření náklonnosti. V návaznosti na rozšířené používání počítačů Boyle a O'Sullivan (2016) svým výzkumem potvrdili pozitivní důsledky počítačem zprostředkované komunikace (dále užívané pod zkratkou CMC) při rozvíjení partnerského vztahu. Tento způsob dorozumívání usnadňuje vzájemné poznávání partnerů, nabízí jim příležitost nepřetržitého kontaktu a zlepšuje celkovou kvalitu jejich intimity a komunikace.

S větší dostupností a zvyšujícím se počtem uživatelů SNS v posledních letech, začaly vznikat i výzkumy, které se zabývaly dopadem užívání SNS v partnerském vztahu. Hand, Thomas, Buboltz, Deemer a Buyanjargal (2013) provedli studii na téma partnerské vztahy a SNS. Jejím předmětem zkoumání bylo, jak čas strávený na SNS souvisí s intimitou a spokojeností, kterou lidé zakoušejí v partnerském vztahu. Výsledky prokázaly, že úroveň intimity ani partnerské spokojenosti nesouvisí s frekvencí používání SNS mezi partnery. Mimo jiné je ale intimita mediátorem partnerské spokojenosti a využíváním SNS. Podle Billedo, Kerkhof a Finkenauer (2015) je používání SNS stále důležitější při udržování geograficky blízkých romantických vztahů. Výsledky jejich výzkumu, ale ukázaly, že vyšší úroveň vztahové údržby projevují partneři, kteří si nejsou geograficky blízcí, ale mají vztah tzv. na dálku.

Toma a Choi (2016) se zaměřili na málo probádanou oblast, tedy na výzkum účinků komunikačních technologií u heterosexuálních párů vysokoškolských studentů, kteří měli geograficky blízké vztahy. Kvalita komunikace přes telefon souvisí s idealizací partnera, nikoliv však kvantita komunikace a zároveň proces idealizace partnera zvyšuje vnímanou vztahovou spokojenost. Autoři vysvětlují souvislost mezi idealizací partnera a médii, v souladu s hyperpersonálním modelem, jelikož technika snižuje možnost neverbálních narážek a nabízí upravitelnost textu. Mobilní média tak mohou být užitečnými praktickými nástroji a přispívat ke spokojenosti v seznamovacích vztazích.

VÝZKUMNÁ ČÁST

5 VÝZKUMNÝ PROBLÉM

Vzhledem v poslední době často diskutovanému dopadu moderních technologií na lidskou psychiku, a především na naše vztahy, je jedním z výzkumných cílů této práce pomoci upozornit na problematiku komunikace přes sociální sítě. Toto téma je často zmiňováno například v souvislosti se sextingem, kyberšikanou, anonymitou, sociální izolací, sebeodhalováním a dalšími fenomény, jak již bylo nastíněno v teoretické části.

Výzkumných prací, které se zabývají online interakcí, jejím využitím, pozitivy a negativy najdeme několik. Stejně tak studií zaměřených na význam virtuálních komunikačních prostředků v partnerských vztazích na dálku. Naopak důležitost virtuální interakce u geograficky blízkých párů zmapovaná téměř není, ať už se jedná o zahraniční nebo tuzemské výzkumy. Toma a Choi (2016) v úvodu své práce zdůrazňují potřebu zaměřit se na studování dopadů nových komunikačních technologií v geograficky blízkých partnerských vztazích, jelikož byly doposud výzkumně opomíjeny.

Předmětem výzkumné části je prozkoumat interakci přes sociální sítě v partnerských vztazích u mladých dospělých. Zajímá nás především dopad technologicky nových komunikačních prostředků na kvalitu partnerského vztahu. Zda synchronní interakce formou instant messagingu geograficky blízkým partnerským vztahům prospívá nebo je poškozuje. Hlavním výzkumným cílem je tedy zjistit, zda je partnerská komunikace skrze sociální sítě významným prediktorem kvality partnerského vztahu. Jedním z cílů je také získat pohled obou partnerů na danou problematiku, a popsat rozdíly v partnerské interakci skrze sociální sítě a partnerské spokojenosti mezi pohlavími.

5.1 Výzkumná oblast a cíle

Před vyslovením cílů je potřeba čtenáře detailněji seznámit s výzkumnou oblastí. Ve výzkumné části této práce je pro přehlednost a srozumitelnější formulaci statistických hypotéz a cílů, jednotně používáno označení *komunikace skrze sociální sítě*, ve smyslu komunikace typu instant messaging (IM) se synchronním prvkem. Podrobnější vysvětlení jednotlivých pojmů naleznete v teoretické části. Z tohoto důvodu budou do výzkumu spadat všechny sociální sítě poskytující možnost nepřetržité komunikace online.

Dalším aspektem je důležitost interakce mezi partnery a samotný text bez použití dalších doplňků (např. obrázky, videa, hlasové zprávy, gify a další). Výjimku tvoří emotikony, které jsme do výzkumu také zahrnuli. Jelikož jsou v dnešní době podporované téměř všemi digitálními interakčními platformami. Obecně se emoji staly populární formou komunikace a do jisté míry také novým jazykem, což potvrzují výzkumy z této oblasti (Wiseman & Gould, 2018; Alshenqeti, 2016). Dále tedy nerozlišujeme mezi emotikonami a emoji, ale používáme souhrnné označení emotikony.

Výzkumné cíle byly stanoveny tyto:

1. Zjistit, zda partnerská komunikace přes sociální sítě ovlivňuje partnerskou spokojenost.
2. Zjistit rychlost obvyklé reakce v partnerské komunikaci přes sociální sítě.
3. Zjistit jaké sociální sítě partneři používají ke komunikaci mezi sebou navzájem.
4. Zjistit partnerskou spokojenost dle škály CSI.
5. Zjistit, jak partneři hodnotí způsob komunikace přes sociální sítě a jak interpretují některé druhy zpráv zaslané přes sociální sítě v rámci partnerské komunikace.

5.2 Formulace hypotéz ke statistickému zpracování

Pro statistické testování byly vytvořeny tyto tři hypotézy.

Hypotéza č. 1: Existuje statisticky významná souvislost v daných párech mezi výsledným skórem partnerské spokojenosti (dle škály CSI) u žen a výsledným skórem partnerské spokojenosti (dle škály CSI) u mužů.

Hypotéza č. 2: Existuje statisticky významná souvislost v daných párech mezi výsledným skórem dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě u žen a výsledným skórem dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě u mužů.

Hypotéza č. 3: Výsledné skóry jednotlivých subškál dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě ovlivňují partnerskou spokojenost (dle škály CSI).

6 TYP VÝZKUMU A POUŽITÉ METODY

Vzhledem k povaze výzkumného problému a v souladu s výzkumnými cíli jsme zvolili kvantitativní metodologický přístup. Kvantitativní šetření je příhodné ke zjišťování vztahů mezi danými proměnnými, nejen k jejich popisu. Sběr dat byl proveden pomocí dotazníků. Tuto metodu získávání dat obvykle volíme v situaci, kdy je obtížné osobně se dotazovat každého jedince zvlášť a pokud je nutné položit identickou sadu otázek většímu množství lidí. Mezi plusy dotazníků řadíme časovou a finanční nenáročnost (Ferjenčík, 2010).

Ve snaze oslovit co největší množství potenciálních respondentů a zamezit vynechání odpovědi na nějakou položku jsme se rozhodli pro elektronickou formu dotazníku. Zároveň tato podoba dotazníku představovala nejlepší možnost, jak se dostat k výzkumnému souboru, když vezmeme v úvahu citlivost některých otázek a podmínku, aby se výzkumu zúčastnili vždy oba partneři.

6.1 Struktura dotazníku vlastní tvorby

Elektronický dotazník vlastní tvorby se skládal z pomyslných šesti částí: úvod, sociodemografické údaje, partnerský vztah a komunikační prostředky, partnerská komunikace skrze sociální síť, kvalita partnerského vztahu a nepovinná část. I přes velké množství různých částí dotazníku, byl koncipován tak, aby jeho vyplňování zabralo přibližně 20 minut. Podle Punch (2008) by měl být dotazník navržen tak, aby byl vyplněn maximálně do doby 30 minut. Po proběhnutí pilotní studie, které se zúčastnily 4 páry, konzultacích a několika úpravách byla použita tato výsledná podoba (viz příloha č. 3).

V úvodní části byli participanti blíže seznámeni s cílem této práce, podmínkami účasti ve výzkumu, krátkými instrukcemi k vyplnění dotazníku, etickým hlediskem, zpracováním dat a souhlasem o účasti ve výzkumu. Dále si respondenti měli vytvořit vlastní identifikační kód a identifikační kód svého partnera/ky. Smyslem bylo zachování anonymity a spárování výsledků obou partnerů pro statistické zpracování dat. Kód se skládal z posledních tří číslic respondentova telefonního čísla a prvních tří písmen jeho jména.

Z oblasti sociodemografických údajů byli jedinci dotazováni na pohlaví, věk a společenský status. Následovala série otázek, týkajících se respondentova současného partnerského vztahu a komunikačních prostředků, které používá v interakci s partnerem/kou.

Pro zařazení respondentů do výzkumného souboru nás zajímalo, zda jsou partneři sezdaní, jaká je jejich sexuální orientace, délka jejich partnerského vztahu, věk partnera/ky a zda spolu komunikují přes sociální sítě. Dále jsme zjišťovali, zda mají mezi sebou nyní konflikt a jak by sami ohodnotili, v jaké fázi se nachází jejich vztah. Ve smyslu dvou protipólů, zamilovanosti a zralé lásky. Z oblasti online interakce, jaké sociální sítě používají ke komunikaci s partnerem/kou a jak rychle obvykle reagují na zasláné zprávy.

Pro nedostatek vhodných nástrojů k analýze partnerské komunikace skrze sociální sítě byla použita metoda vlastní konstrukce. Kvalitu partnerského vztahu mezi mladými dospělými jsme měřili škálou CSI (Funk & Rogge, 2007), konkrétně 32 položkovou verzí. Důvodem byla snadná dostupnost a argument, že se jedná o relativně nedávno vyvinutou metodu s velkým potenciálem (Graham, Diebels & Barnow, 2011), jak zmiňují autoři provedené metaanalýzy. Navíc vhodnost této metody dokládá i to, že autoři vycházeli z vysoce validních nástrojů specializujících se na měření partnerské spokojenosti (Funk & Rogge, 2007).

Na závěr dotazníku byla umístěna ještě nepovinná část, která se skládala z pěti otevřených otázek. Tematicky byly zaměřeny na výhody a nevýhody partnerské interakce skrze sociální sítě a na interpretaci partnerských zpráv zamilovaných, povrchních a bez emoji. Tato kvalitativní část dotazníku byla vytvořena záměrně k podpoření a rozšíření kvantitativní části. Dotazník má totiž tu nevýhodu, že dané otázky nemusí všichni pochopit stejně (Ferjenčík, 2010).

6.2 Dotazník partnerské komunikace skrze sociální sítě

Jak již bylo zmíněno, pro účely této práce byl k měření partnerské komunikace skrze sociální sítě autorkou vytvořen dotazník o celkové délce 24 položek. Důvodem byla absence standardizované metody, která by se vztahovala k tématu interakce skrze sociální sítě. Na základě inspirace různými studii, teoretickou částí a vlastními zkušenostmi bylo vytvořeno šest subškál, které se jeví jako specifické pro tuto problematiku.

V dotazníku byly použity pouze položky Likertova typu. Jednalo se o tvrzení, se kterými se respondenti obvykle ztotožňovali v různé míře, od nikdy po vždy za poslední měsíce jejich partnerského vztahu. Každá otázka byla skórována 1–5 body. *„Škálované odpovědi dávají více informací a více variability, snadněji se analyzují a při analýze je možné jít trochu dále. Řídíme se kritériem, že dodatečná variabilita musí být spolehlivá*

a dávat smysl.“ (Punch, 2008, str. 74). Každá subškála sytila vždy 4 položky a celkem 6 položek v dotazníku bylo reverzních. Celkově tak mohl respondent získat maximálně 120 bodů. Respondentům bylo na úvod vysvětleno, že se jedná o komunikaci, charakterizovanou jako možnost okamžitého zaslání zprávy partnerovi/ce přes sociální sítě např. Facebook Messenger, Whatsapp, Snapchat, Viber a další.

První subškála **výskyt komunikace** navazuje na již zmíněné zahraniční výzkumy (Coyne et al., 2011; Boyle & O’Sullivan, 2016), které se zabývaly působením online komunikačních prostředků a potvrdily jejich kladné působení na partnerský vztah. Podle Divinové (2005) synchronní typ komunikace podněcuje k pocitu, že jsme s druhým pořád spojeni a že je neustále přítomný. Mimo to mohou pocity odloučení naprosto pominout. Naproti tomu důsledkem absence neverbální složky, může být komunikace nejasná, dvojnásobná a vytvářet četná nedorozumění a projekce.

Inspirací k vytvoření subškály **četnost komunikace** byla kvalitativně zaměřená diplomová práce na téma online interakce partnera a nespokojenost ve vztahu. Jedním z témat, které se objevilo při prezentaci výsledků výzkumu, byla důležitost vzájemného nepřetržitého kontaktu mezi páry. Jako jednu z příčin konfliktu mezi partnery respondenti zmiňovali nedostatečně rychlou odpověď na zprávy nebo neinformování partnera/ky o něčem, co se druhí dozvěděli dříve (Chumchalová, 2019).

Subškála **zprávy se sexuálním podtextem** navazuje na výzkum, který provedla Rédlová (2019) v rámci své diplomové práce zaměřené na sexting v elektronické komunikaci. Z celkového počtu 198 dotazovaných vysokoškolských studentů realizovalo sexting v partnerském vztahu 90 % z nich. Nejčastěji se mělo jednat o „sexy“ dárek pro partnera/ku. Drouin, Hernandez a Wehle (2018) zjistili, že 43 % dospělých provádí sexting s někým koho znají jen online, zatímco 79 % dospělých uskutečňuje sexting se svým partnerem/kou.

Podnětem k vytvoření subškály **zamilované zprávy** byla studie zaměřená na zasílání textových zpráv při udržování romantiky v partnerském vztahu mezi mladými dospělými. Bylo zjištěno, že vyjadřování lásky a náklonnosti prostřednictvím textových zpráv podporuje spokojenost v partnerském vztahu (Ohadi et al., 2018). V další studii na toto téma bylo analyzováno přes 217 textových zpráv, získaných v různých fázích partnerského vztahu (ve smyslu randění, manželství atd.) a provedeno přes 50 rozhovorů s partnerskými dvojicemi. Více než 50 % párů, co spolu randí, si posílá zamilované zprávy. Textové zprávy

umožňují vyjádření emoční podpory a romantických pocitů, které jsou velice potřebné v osobních vztazích (Chiluwa, 2016).

Ačkoliv přítomnost pouze verbálních prvků online komunikace může vést k nepatřičnému chování, zároveň může podněcovat k větší upřímnosti a otevřenosti (Divínová, 2005). Naproti tomu Boyle a O'Sullivan (2016) zjistili, že partneři používají online komunikaci spíše k udržení kontaktu po celý den než k důvěrným rozhovorům. Je tedy na zamyšlení, zda komunikace online vytváří vhodnou platformu pro partnerskou komunikaci o hlubších tématech nebo zda se partneři drží pouze všedních témat. Na základě tohoto aspektu byla vytvořena škála **důvěrná témata**, která měla za úkol zjistit, jak často jsou hlubší témata předmětem partnerské komunikace online.

Jako poslední byla vytvořena subškála **používání emotikonů**, jejíž inspirací byly následující výzkumy. Důležitost emotikonů ve virtuální komunikaci dokládá tvrzení, že pomáhají ke zvyšování jednoznačnosti zpráv (Dickey, Wasko, Chudoba & Bennett, 2006). Dalším důvodem k jejich používání může být rychlejší vytváření zpráv, snadnější vyjádření pocitů a emocí, zprávy působí osobněji a jedinečněji (Thomson, Kluffinger & Wentland, 2018). Co se týká partnerské komunikace, mohou být zdrojem hádek a nespokojenosti nevhodně zvolené emotikony nebo zprávy bez emotikonů (Chumchalová, 2019). Podle Rodrigues, Lopes, Prada, Thompson a Garrdio (2017) má používání emotikonů mezi partnery v řešení méně závažných vztahových problémů pozitivní vliv, protože zpráva vyznívá kladně. Naopak přidávání emotikonů do zprávy při komunikaci o závažných problémech může působit negativně.

Tabulka č. 1 Přehled konstrukce dotazníku partnerské komunikace skrze sociální síť

Subškála	Položky	Příklad otázky
Výskyt komunikace	1,6,10,24	Komunikace přes sociální síť našemu vztahu prospívá
Četnost komunikace	2,5,15,22	Komunikujeme s partnerkou/partnerem přes sociální síť o všem, co právě děláme
Zprávy se sexuálním podtextem	9,13,17,23	Chtěla bych, aby mi partner/ka napsal/a intimní zprávu se sexuálním podtextem
Zamilované zprávy	4,11,12,21	Mrzí mě, že nedostávám od partnera/ky zamilované zprávy přes sociální síť
Důvěrná témata	7,14,18,20	Při komunikaci s partnerem/kou přes sociální síť řešíme důvěrná témata
Používání emotikonů	3,8,16,19	Zprávy bez emoji, které mi pošle partner/ka přes sociální síť, na mě působí nejednoznačně

6.3 CSI

K měření spokojenosti v partnerském vztahu vytvořili Funk a Rogge škálu CSI (Couple Satisfaction Index), která se skládá z 32 položek. Proces vzniku škály CSI se skládal z analýzy osmi vysoce validních metod určených ke zjištění kvality partnerského vztahu. Konkrétně použili tyto nástroje: DAS (Dyadic Adjustment Scale) v současné době nejcitovanější metoda z této oblasti, MAT (Marital Adjustment Test), KMS (Kansas Marital Satisfaction Scale), QMI (Quality of Marriage Index), RAS (Relationship Assessment Scale), SMD (Karneyho a Bradbury sémantický diferenciál), MSI (Marital Status Inventory) a 71 položek zaměřených na spokojenost. Respondenti odpovídali celkem na 280 otázek, které obsahovaly 146 položek zaměřených na partnerskou spokojenost, 2 validizační škály a 7 kotvících škál (Funk & Rogge, 2007).

Autoři k vývoji CSI použili matematickou metodu IRT (překládáno jako Teorie odpovědi na položku), která je užitečná ke zjištění, jak přesné je dané měření. IRT pracuje s každou položku zvlášť. Funguje na principu, pomocí kterého dokážeme anticipovat odpověď osoby na danou položku, v závislosti na vlastnostech dané položky a na úrovni latentního (skrytého, ne přímo zřejmého) rysu respondenta. Cílem tohoto procesu je zjistit tyto latentní rysy. Tato metoda je charakteristická svou nezávislostí parametrů položek a jedinců (Jelínek, Květoň & Vobořil, 2011; Funk & Rogge, 2007).

Výzkum proběhl online a bylo do něj zahrnuto 5315 respondentů starších 18 let, většinou se jednalo o vysokoškolské studenty. Průměrný věk byl 26 let ($SD = 10,5$), ve výzkumném souboru z 80 % převažovaly ženy. Nadpoloviční většina, tedy 60 % bylo v partnerském vztahu, s průměrnou délkou vztahu 1,68 let, v manželském vztahu bylo 23,6 %, s průměrnou délkou vztahu 9,02 let a 16,3 % bylo zasnoubených s průměrnou délkou vztahu 3,05 let (Funk & Rogge, 2007).

Výsledná podoba CSI má celkem tři verze, 32, 16 nebo 4 položkovou, které lze použít k měření partnerské spokojenosti v závislosti na potřebách daného výzkumu. Bodový rozsah CSI (32) je 0 až 161, který dostaneme sumací všech skóre. Průměrný počet bodů ve výzkumu Funka a Rogge byl 121 ($SD = 32$). V dotazníku jsou obsaženy otázky s rozmanitými možnostmi odpovědí, ve většině případů se jedná o položky Likertova typu. První položka je zakotvena v sedmibodové škále, následných 24 položek užívá šestibodovou škálu a posledních 7 položek je založeno na principu sémantického diferenciálu. Reverzně skórujících položek nalezneme v dotazníku deset. (Funk & Rogge, 2007).

Při konfrontaci CSI s již zmíněnými nástroji určenými k měření partnerské spokojenosti (RAS, QMI, MAT, DAS, KMS, SMD) byla zjištěna silná konvergentní validita, což manifestují významné korelace. Předností CSI je lepší diferenciací, co se týká různých úrovní spokojenosti. Při srovnání s MAT a DAS, tyto metody zahrnují velké množství položek zaměřených na komunikaci, zatímco CSI bylo navrženo ve snaze o jejich eliminaci. Vysokou vnitřní konzistenci této škály dokládá hodnota Cronbachova koeficientu $\alpha = 0,98$. (Funk & Rogee, 2007).

Jak zmiňují samotní autoři, reliabilita jako stabilita v čase jimi ověřována nebyla, protože se jednalo pouze o průřezový design (Funk & Rogge, 2007). V roce 2011 byla provedena metaanalýza sedmi nástrojů určených ke zjišťování partnerské spokojenosti, včetně CSI. Cronbachova α se pohybovala průměrně kolem hodnoty 0,94. Tuto středně vysokou reliabilitu prokázalo pouze 5 studií. Díky metodě IRT, pomocí které byla škála CSI vytvořena je považována za velmi cenný nástroj k měření, ačkoliv byla průměrná Cronbachova α nižší, než v původní studii. Navíc se ukazuje, že by tato metoda mohla být užitečná v rámci různých typů vztahů (Graham et al., 2011).

Mgr. Barbora Malá publikovala český překlad škály CSI ve své bakalářské diplomové práci s názvem *Vliv citové vazby na spokojenost v partnerském vztahu a manželství* (Malá, 2007). Pro potřeby této práce jsem se souhlasem využila její verzi dotazníku CSI, který za pomoci jazykových odborníků přeložila do českého jazyka.

7 SBĚR DAT A VÝZKUMNÝ SOUBOR

Zde získáte informace o kritériích výzkumného souboru. Dále budou čtenáři seznámeni s průběhem sběru dat, popisnými charakteristikami výběrového souboru a etickými aspekty výzkumného šetření.

7.1 Charakteristika zkoumané populace

Volba výzkumného souboru byla podmíněna několika charakteristikami. Základním předpokladem k zařazení do výzkumu byla **účast obou partnerů**, z důvodu provedení analýzy párových hodnot a **komunikace s partnerem/kou skrze sociální síť**.

Jak vyplývá z teoretické části, životní úsek mladé dospělosti je typický vytvářením dlouhodobých a stabilních partnerských vztahů. Thorová (2015) uvádí jako období mladé dospělosti věk 20-35 let. Z dat, která poskytuje Český statistický úřad (2018b) je patrné, že největší procentuální zastoupení jednotlivců používajících sociální síť tvoří lidé ve věku od 16 do 34 let (pro rok 2018). Na základě těchto argumentů jsme se zaměřili především na **jedince ve věku od 18 do 35 let**.

Jedním z předpokladů pro zařazení do výzkumného souboru byl **nesezdaný partnerský vztah** a s tím také spojená podmínka, aby partneři **nesdíleli trvale společnou domácnost**. Myšleno ve smyslu, že spolu nebydlí celoročně, tímto však nemyslíme vztahy na dálku, ale pouze partnery, kteří jsou odloučeni na relativně krátkou dobu. Jak již bylo předestřeno, cílovou populací byly geograficky blízké partnerské vztahy.

Partnerskou komunikaci a spokojenost ve vztahu ovlivňují různé faktory, jedním z nich, který můžeme do jisté míry předem eliminovat je hádka s partnerem/kou. Dalším kritériem byl tedy stav **aktuální bezkonfliktnosti mezi partnery**, protože nás zajímalo, jak partneři obvykle reagují na partnerské zprávy a jak je jejich vztah obecně kvalitní.

V návaznosti na teoretickou část zmiňme, že partnerský vztah může procházet různými fázemi, proto předpokladem pro zařazení do výzkumného souboru bylo pominutí doby zamilovanosti. Vágnerová (2007) uvádí dobu zamilovanosti kolem jednoho roku, zatímco podle Matějkové (2009) je maximální možná délka zamilovanosti od dvou do tří

let. Pro nejednotné pojetí doby zamilovanosti různými autory, byla pro tento výzkum stanovena délka 18 měsíců. Poslední podmínkou tedy bylo, aby **partnerský vztah trval minimálně rok a půl**.

7.2 Sběr dat a popis výzkumného souboru

Data byla sbírána v časovém rozmezí od 9. 12. 2019 do 15. 1. 2020 pomocí nástroje Google Forms, určeného k tvorbě online dotazníků. Sběr dat byl proveden především metodou samovýběru a částečně formou sněhové koule.

Odkaz na dotazník byl rozeslán formou e-mailu současným a bývalým studentům Gymnázia Nový Jičín dané věkové kategorie. Dále byl nasdílen na několik facebookových skupin sdružujících především studenty vysokých škol. Pomocí kamarádů a rodinných příslušníků byl cíleně rozeslán jedincům, u kterých se předpokládalo splnění daných charakteristik. I samotní respondenti byli požádáni o jeho dalšímu šíření.

Celkově dotazník vyplnilo 81 jedinců. Co se týká čištění dat, bylo 19 respondentů vyřazeno. Z důvodu trvalého sdílení jedné domácnosti s partnerem/kou byl vyloučen jeden pár. Další dva páry měly vztah trvající méně, než 18 měsíců. Jeden pár byl vyřazen pro svoji neheterosexuální orientaci. Pro malý počet LGBT respondentů, nebylo začlenění této skupiny do výzkumu možné. Předpokládali, že komunikace skrze sociální sítě u LGBT osob může skrývat jiná specifika než u lidí s heterosexuální orientací. Zbýlých 11 respondentů neodpovídalo kritériím, protože k nim nebylo možné dohledat jejich partnera/ku a spárovat výsledné hodnoty.

Po vyčištění dat bylo do výzkumu zahrnuto 31 párů, 62 jedinců. Detailnější přehled charakteristik výzkumného souboru z hlediska věku přináší tabulka č. 1. Ve většině byl výzkumný soubor zastoupen studenty, v počtu 52. Zbýlých 10 tvořili zaměstnaní.

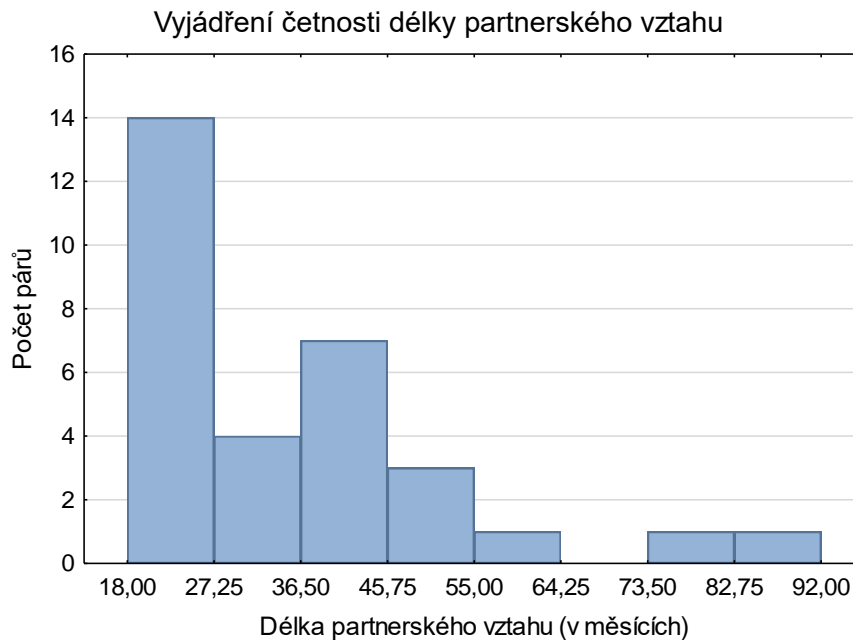
Tabulka č. 2 Deskriptivní charakteristiky výzkumného souboru z hlediska věku

	Počet jedinců	Průměr	Směrodatná odchylka	Minimum	Maximum
Ženy	31	20,94	2,29	18	29
Muži	31	22,29	3,19	18	32
Celkem	62	21,61	2,83	18	32

Průměrná délka partnerského vztahu byla 35 měsíců (tj. 2 roky a 11 měsíců). Nejdelší doba partnerského vztahu byla 92 měsíců (tj. 7 let a 8 měsíců). Pro přehledné vyjádření bylo

využito zobrazení pomocí histogramu, kdy byly páry rozděleny do několika kategorií dle délky partnerského vztahu (viz graf č. 1). Všimněme si, že polovina respondentů se nacházela ve vztahu kratším, než 45 měsíců (tj. 3 roky a 9 měsíců).

Graf č. 1 Histogram délky partnerského vztahu

7.3 Etické hledisko a ochrana soukromí

Výzkum proběhl v souladu s obecnými etickými zásadami a s ohledem na ochranu soukromí všech účastníků. V úvodní části dotazníku byla umístěna informace o dobrovolné účasti a anonymitě. Zároveň byli účastníci seznámeni se smyslem a cílem výzkumu. Informovaný souhlas respondenti udělili zahájením vyplňování dotazníku. Potvrdili, že souhlasí se zařazením poskytnutých údajů do výzkumu, uchováním dat a jejich statistickým zpracováním. Data, která byla získána, sloužila pouze pro potřeby této práce. Anonymita byla zajištěna kódem, který si vytvořil každý respondent sám.

Účastníkům výzkumu byla slíbena odměna v podobě získání jejich osobních a párových výsledků, pokud se obrátili na uvedený email. Na závěr dotazníku byl vytvořen prostor pro zpětnou vazbu. V souladu s autorskými právy a zamezením šíření psychodiagnostických metod, není škála CSI uvedena v přílohách.

8 PRÁCE S DATY A JEJÍ VÝSLEDKY

Nejprve byla data, získaná z Google Forms, stažena a zpracována v programu Excel. Při pročištění dat byly odpovědi podle identifikačních kódů spárovány v rámci jednotlivých partnerských dvojic.

Posléze byla data škály CSI vyhodnocena na základě sumací jednotlivých skóre do hrubého skóre jedince. Následně byly vypočítány hrubé skóre jednotlivých subškál dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě a jejich celkový hrubý skóre opět pro každého jedince. Vzhledem k elektronické formě dotazníku nebyly shledány žádné chybějící hodnoty v datech. Veškerá kvantitativní data byla zpracována pomocí programů TIBCO Statistica 13 a Excel. Konkrétně se jednalo o vyhodnocení statistických hypotéz, analýzu normálního rozdělení a další prvky popisné statistiky. Tyto programy sloužily i k vytvoření a úpravě příslušných grafů.

Výsledky otevřených otázek dotazníku byly okódovány, vyjádřeny četnosti a v některých případech kategorizovány. Ačkoliv se jednalo o nepovinnou část dotazníku, byla kvalitativní data analyzována na celkem 45 odpovědích.

8.1 Výsledky výzkumných cílů

Výzkumný cíl č. 1: *Zjistit, zda partnerská komunikace přes sociální sítě ovlivňuje partnerskou spokojenost.*

Tento výzkumný cíl bude zodpovězen pomocí statistických hypotéz.

Výzkumný cíl č. 2: *Zjistit rychlost obvyklé reakce v partnerské komunikaci přes sociální sítě.*

Co se týká obvyklé rychlosti reakce v partnerské komunikaci skrze sociální sítě, byly výsledky vcelku překvapující. Respondenti měli možnost zvolit mezi pěti časově odstupňovanými odpověďmi. 68 % respondentů obvykle reaguje do několika minut, 21 % odepíše většinou okamžitě, 8 % zvolilo možnost do několika hodin, 3 % respondentů odpoví do jednoho dne. Poslední možnost odpovědi do několika dnů nezvolil žádný jedinec.

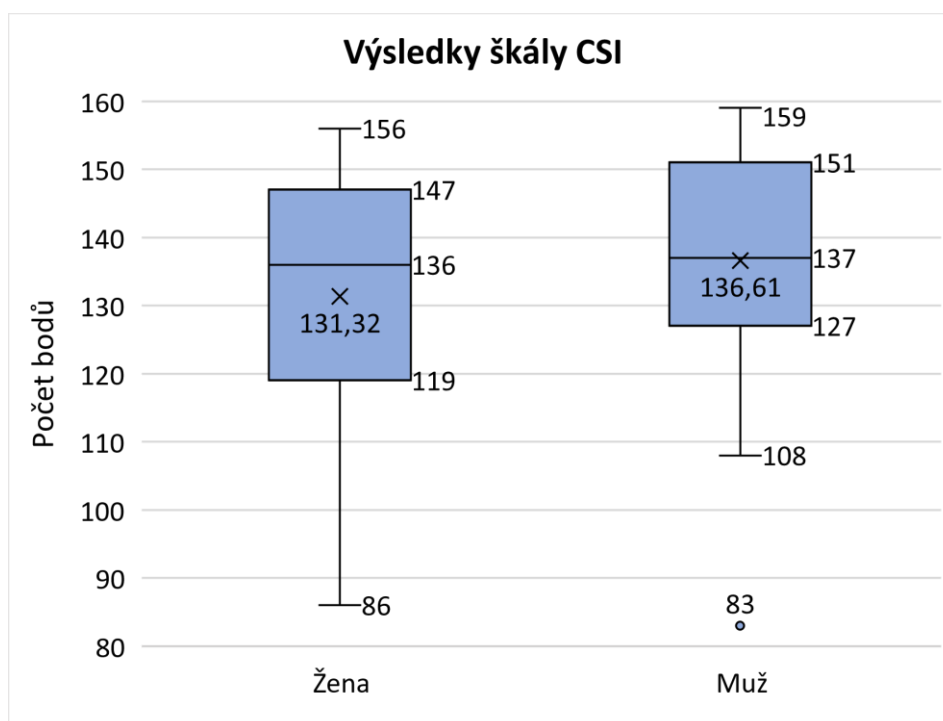
Výzkumný cíl č. 3: *Zjistit jaké sociální sítě partneři používají ke komunikaci mezi sebou navzájem.*

Na otevřenou otázku: *Jaké sociální sítě používáte ke komunikaci s partnerem/kou?*, byl ve většině případů, konkrétně u 59 jedinců, uveden Facebook Messenger nebo Facebook (autorka tyto odpovědi nerozlišovala, protože obě aplikace umožňují komunikaci typu instant messaging a spadají pod Facebook). Z dalších komunikačních prostředků byl v 19 případech zmíněn WhatsApp a v 19 také Instagram. Jedna partnerská dvojice uvedla Skype a jedna Viber, jeden respondent používal Hangouts.

Výzkumný cíl č. 5: Zjistit partnerskou spokojenost dle škály CSI.

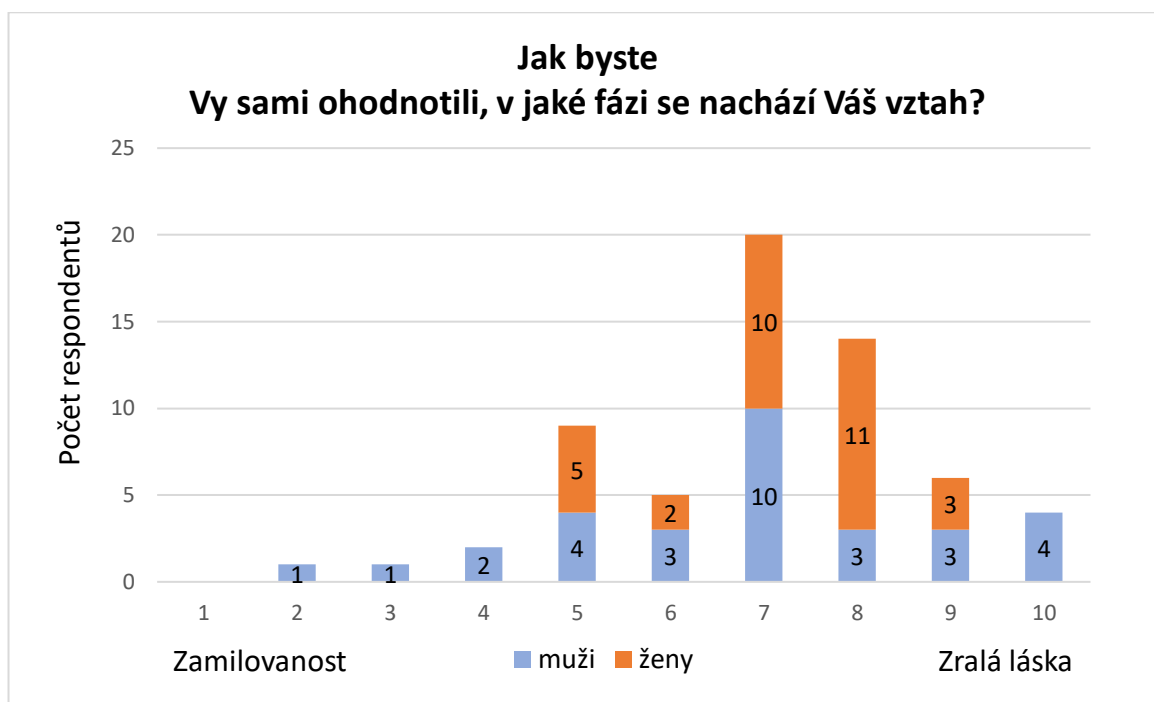
Výsledný hrubý skóre škály CSI pro každého jedince jsem získala sečtením jednotlivých položkových skóre. Průměrný hrubý skóre celého výzkumného souboru byl 133,97 (SD = 17,47). Pro grafické znázornění na podsouboru mužů a žen byl použit krabicový graf. Jak je z grafu patrné, maximálního počtu bodů, tedy 160, nedosáhl nikdo. Muži dosahovali v průměru vyšší spokojenosti s průměrným skóre 136,61 v partnerském vztahu než ženy s průměrným skóre 131,32.

Graf č. 2 Krabicové grafy škály CSI na podsouboru mužů a žen

Pro porovnání s výsledky škály CSI, byla do dotazníku zařazena otázka, jak respondenti sami hodnotí jejich vztah na škále od 1 (zamilovanost) do 10 (zralá láska). Průměrná hodnota, kterou respondenti volili, byla sedmička s velmi nepatrným rozdílem na podsouboru mužů (6,84) a žen (7,16). Z grafu č. 3 je patrné větší rozpětí u mužů. Nejnížší hodnotu nezvolil žádný respondent, nejvyšší hodnotu zvolili čtyři muži.

Graf č. 3 Sloupcový graf hodnocení partnerského vztahu na škále 1–10

Výzkumný cíl č. 6: Zjistit, jak partneři hodnotí způsob komunikace přes sociální sítě a jak interpretují některé druhy zpráv zaslaných přes sociální sítě v rámci partnerské komunikace.

Co se týká **výhod partnerské komunikace skrze sociální sítě**, mohli bychom tvrdit, že respondenti zmiňovali nejčastěji dvě kategorie. Pozitivní atributy komunikačních nástrojů a výhody, které uspokojují jejich osobní potřeby v rámci partnerského vztahu. Z pohledu vlastností komunikačních technologií mnozí považovali za benefit možnost rychlé odpovědi ($n = 11$), finanční nenáročnost, např. oproti SMS zprávám ($n = 6$) a přehled o tom, zda partner/ka zprávy čte. Nejčastěji však byla zmiňována neomezenost místem nebo časem ($n = 31$). Pět respondentů zmínilo jako důvod studium na odlišných místech. Tato forma komunikace představovala také náhradu osobního hovoru ($n = 13$). Šesti jedincům navozovala pocit blízkosti, že jsou s druhým neustále a pěti lidem poskytovala přehled o tom co druhý prožívá/dělá. Muž: „*Můžeme spolu stále komunikovat, i když spolu právě nejsme, často mám pocit, že je vedle mě*“. Ve čtyřech případech sloužila především pouze ke sladění vzájemných časových harmonogramů nebo k možnosti déle komunikovat.

Za **nevýhodu partnerské komunikace skrze sociální sítě** bylo nejčastěji považováno nedorozumění s následným vysvětlováním nebo hádky ($n = 14$) a absence fyzického kontaktu ($n = 12$), který byl zdůvodňován například jako nemožnost vyjádřit city jinak než slovy nebo nepřítomnost skutečné reakce partnera/ky. Žena: „*Jedno pohlazení je*

více než tisíc slov“. Velmi zajímavá byla především dvě zjištění, že se partneři nemají spolu o čem bavit, protože si již vše napsali (n = 4) a tento způsob komunikace jim nepřináší žádné nevýhody v jejich partnerském vztahu (n = 5). Ojediněle byla zmíněna tato negativa: nutnost mít u sebe neustále mobil (n = 2), velká časová investice (n = 3), že druhý neodpovídá (n = 2), člověk se cítí pod dohledem, uchování historie zpráv nebo nevhodnost komunikační platformy pro řešení problémů. Žena: „*Když napíšu nějakou blbost, zpráva v chatu už navždy zůstane*“.

Téměř většina respondentů zahrnovala pod **zamilované zprávy** jakékoliv vyjádření náklonnosti, lásky a citů (n = 38). Někteří zmínili konkrétně přání hezkého dne, večera nebo rána, slovní spojení „chybíš mi“, „miluji Tě“ a „myslím na Tebe“. Necelá polovina vyjádřila, že součástí zamilovaných zpráv jsou gify a emotikony (n = 17). Žena: „*Oslovování "miláčku" v každé větě, neustálé posílání srdíček a vyznávání lásky, které převažuje nad důležitými informacemi*“. Čtyři lidé zmínili ocenění partnera, dva lidé používání roztomilých přezdívek, čtyři lidé vyjádření pocitu vděčnosti vůči partnerovi/ce. Dále pro některé jedince představoval tento typ zpráv mluvení o společné budoucnosti, ocenění druhého, virtuální pusy, virtuální objetí, sexuální zprávy nebo hluboké myšlenky. Muž: „*Souhrn toho, co mám na partnerce rád, čeho si vážím, jakou plánuji budoucnost, za co jsem jí vděčný*“.

Z pohledu konverzačních témat patřilo pro polovinu respondentů mezi **povrchní komunikaci** psaní o nepodstatných věcech a každodenní rutině typu: jak se máš, jak bylo v práci apod. Muž: „*Hovory "o počasí" a ne o citech*“. Za povrchní byla považována také komunikace, ve které chybělo vyjádření pocitů a emocí (n = 6), zájem o partnera (n = 5), emotikony, naslouchání druhému nebo projevení náklonnosti. Dva respondenti uvedli, že mezi zamilovanými takovýto druh komunikace neexistuje, další dva považovali za povrchní nízkou četnost zpráv. Muž: „*Pokud se mají opravdu rádi, každý společný kontakt, ať už fyzický nebo přes zprávy, má nějaký podnět, který bude pro danou osobu pravděpodobně důležitý, když ho sdílel se svým protějškem*“. Někteří jedinci zmínili posílání odkazů, používání velkého množství zdobnělin, pomlouvání druhých, výčitky vůči partnerovi/ce, kontrola druhého nebo řešení materiálních věcí. Jeden respondent tvrdil, že za povrchní považuje celou virtuální komunikaci.

Co se týká toho, jak lidé vnímají **zprávy bez emotikonů**, které jim zašle partner/ka respondenti nejčastěji odpovídali, že na ně působí negativně (n = 15), pozitivní charakter byl uveden pouze jednou. Z toho sedm jedinců je považovalo negativně ve smyslu vyjádření rozzlobení a čtyři za projev smutku nebo trápení. Žena: „*Vím, že sám zprávy bez emoji nemá*

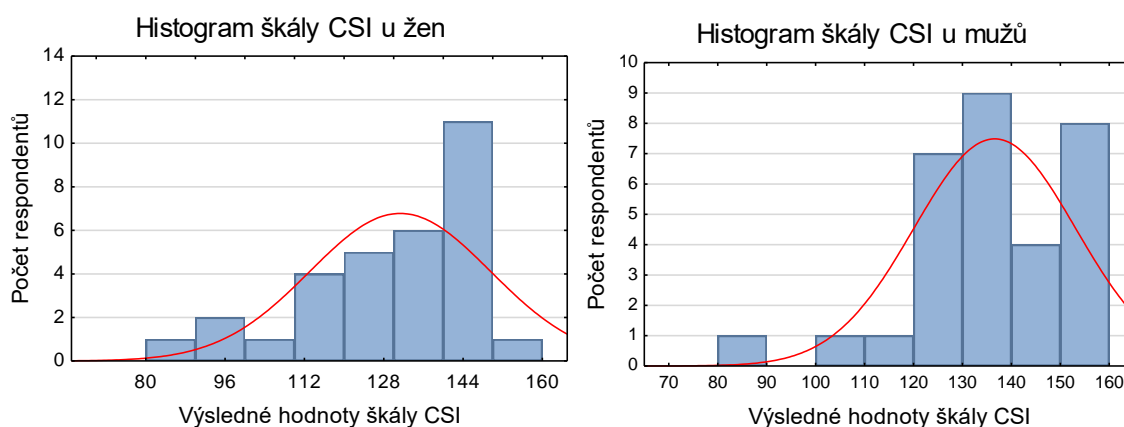
rad, takže když nepošle emoji, je něco špatně.“ Naproti tomu frekventovanou odpovědí bylo i vnímání těchto zpráv normálně nebo neutrálně ($n = 13$). Jedenáct jedinců označilo tento typ zprávy za vážné a důležité. Někteří jedinci zmiňovali, že se jedná o nejednoznačné zprávy ($n = 3$), zprávy bez emocí, o znak toho, že druhý nemá čas ($n = 2$) nebo o informační typ zprávy. Většina respondentů uvedla, že důležitým faktorem je daná situace, text a zda jsou partneři obecně zvyklí používat emotikony nebo ne. Muž: „*Celkově emoji moc nepoužíváme, neboť bez nich je to rychlejší.*“

8.2 Výsledky ověření platnosti statistických hypotéz

Hypotéza č. 1: *Existuje statisticky významná souvislost v daných párech mezi výsledným skórem partnerské spokojenosti (dle škály CSI) u žen a výsledným skórem partnerské spokojenosti (dle škály CSI) u mužů.*

Pomocí Shapir-Wilkova testu jsme zjistili, že výsledky škály CSI nemají normální rozdělení u podsouboru mužů ani u podsouboru žen. Z tohoto důvodu jsme použili Spermanův korelační koeficient. Výsledky prokázaly statisticky významnou souvislost, $r_s = (n = 62) = 0,55$; $p < 0,05$. Zamítáme nulovou hypotézu a přijímáme alternativní.

Graf č. 4 Grafy normálního rozložení škály CSI na podsouboru mužů a žen

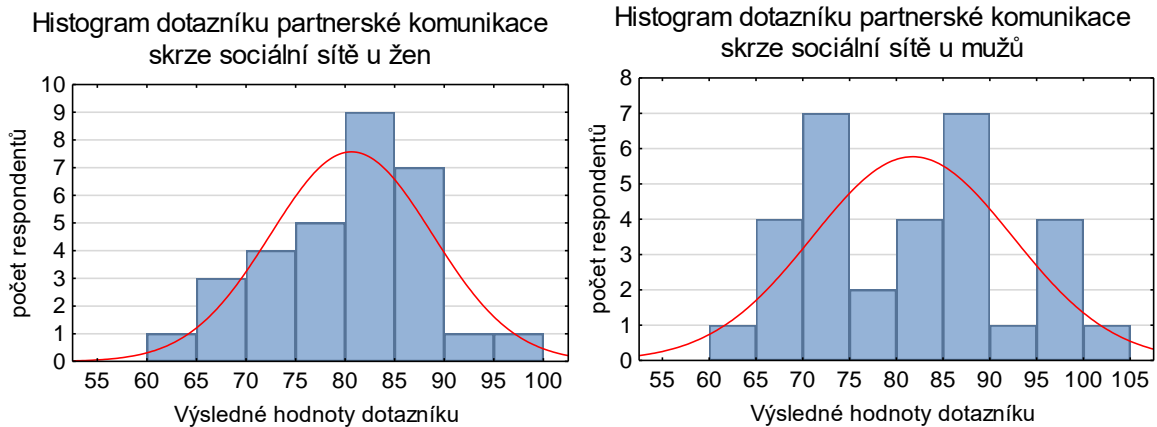

Hypotéza č. 2: *Existuje statisticky významná souvislost v daných párech mezi výsledným skórem dotazníku partnerské komunikace skrze sociální síť u žen a výsledným skórem dotazníku partnerské komunikace skrze sociální síť u mužů.*

Stejný postup jsme zvolili i při zkoumání hypotézy č. 2. Skrze Shapir-Wilkův test jsme zjistili, že výsledné hodnoty dotazníku partnerské komunikace skrze sociální síť také nemají normální rozdělení u podsouboru mužů ani u podsouboru žen. Proto jsme opět použili

Spermanův korelační koeficient. Výsledky prokázaly statisticky významnou souvislost, $r_s = (n = 62) = 0,45$; $p < 0,05$. Zamítáme nulovou hypotézu a přijímáme alternativní.

Graf č. 5 Grafy normálního rozložení dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě na podsouboru mužů a žen

Hypotéza č. 3: *Výsledné skóry jednotlivých subškál dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě ovlivňují partnerskou spokojenost (dle škály CSI).*

Jak již bylo zmíněno, pozornost je v tomto výzkumu věnována především partnerským dvojicím. Na základě nalezených souvislostí v hypotézách č. 1 a č. 2 jsme k ověření této hypotézy použili průměrné hrubé skóry jednotlivých párů získaných ve škále CSI a průměrné hrubé skóry párů získaných v jednotlivých subškálách dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě.

K ověření hypotézy č. 3 jsme použili metodu mnohonásobné lineární regrese, kdy jsme očekávali, že výskyt komunikace, četnost komunikace, zprávy se sexuálním podtextem, zamilované zprávy, důvěrná témata a zprávy s emotikony, budou moderujícím členem. Pro analýzu jsme sestavili model tak, že závislá proměnná byla škála CSI a nezávislá proměnná byly jednotlivé subškály dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě.

Tabulka č. 3 Výsledky mnohonásobné lineární regrese

	b*	Směrodatná chyba z b*	b	Směrodatná chyba z b	t (22)	p-hodnota
Výskyt komunikace	-0,03	0,30	-0,19	2,09	-0,09	0,92
Četnost komunikace	-0,06	0,25	-0,54	2,14	-0,25	0,80
Zprávy se sexuálním podtextem	0,38	0,29	3,31	2,49	1,33	0,20
Zamilované zprávy	0,29	0,23	2,12	1,68	1,26	0,22
Důvěrná témata	0,20	0,29	1,21	1,76	0,70	0,50
Používání emotikonů	-0,08	0,40	-0,40	1,99	-0,20	0,84

P-hodnota celého modelu je $p < 0,204$, $R^2 = 0,329$ a p hodnota moderátoru je 0,448. Ani v jedné subškále dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě se neprojevil vztah se škálou CSI. Žádný moderátor není statisticky významný, alternativní hypotézu tedy nemůžeme přijmout a nulovou nezamítáme.

8.3 Další analýzy

Za účelem explorační analýzy jsme provedli korelace daných proměnných, které jsme ve výzkumu měřili pomocí Spearmanova korelačního koeficientu. Výsledky korelace jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 4 Výsledky Spearmanova korelačního koeficientu

	Partnerská spokojenost	Výskyt komunikace	Četnost komunikace	Zprávy se sexuálním podtextem	Zamilované zprávy	Důvěrná témata	Používání emotikonů
Partnerská spokojenost	1,00	0,04	-0,16	0,40	0,30	0,26	0,03
Výskyt komunikace		1,00	0,08	0,38	0,25	0,29	0,35
Četnost komunikace			1,00	0,09	0,15	0,15	-0,01
Zprávy se sexuálním podtextem				1,00	0,27	0,46	0,44
Zamilované zprávy					1,00	0,40	-0,06
Důvěrná témata						1,00	0,35
Používání emotikonů							1,00

Pozn.: korelace signifikantní na hladině $p < 0,05$ jsou označeny červeně

Dále jsme se rozhodli provést faktorovou analýzu námi vytvořeného dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě. Použili jsme metodu hlavních os s rotací VARIMAX normalizovaný. Analýza byla provedena na průměrných hodnotách párů. Sutinový graf prokázal významnou přítomnost čtyř faktorů. Výsledné hodnoty faktorových nábojů jsou zobrazeny v následující tabulce.

Tabulka č. 5 Výsledky faktorové analýzy

Položka	Faktor č. 1	Faktor č. 2	Faktor č. 3	Faktor č. 4	Zkrácené znění položky
1	0,26	0,42	0,33	0,64	Komunikace vztahu prospívá
2	-0,23	0,26	-0,39	0,13	Nevadí mi, že mi partn. neodepisuje
3	0,04	0,22	0,71	0,07	Zpr.bez emoji působí nejednoznačně
4	0,18	0,16	-0,32	0,36	Napíšu „Miluji Tě“
5	0,03	0,26	0,18	0,61	Očekávám od partn. pravidl.výměnu
6	0,15	0,13	0,04	0,61	Nerad komunikuji
7	0,33	0,59	0,12	0,19	Komunikujeme otevřeně o všem
8	0,54	0,08	0,29	0,36	Vyměňujeme si jen emoji bez textu
9	0,70	0,27	0,10	0,15	Zasílám zpr. se sex. podtextem
10	-0,14	-0,39	0,04	0,06	Zažívám pocity odloučení při psaní
11	0,21	0,78	-0,21	0,08	Zasílám partn. zamilované zprávy
12	0,10	0,72	-0,20	0,29	Vyjadřujeme si lásku a náklonnost
13	-0,93	0,12	0,02	-0,09	Chtěl bych intimní zpr. se sex. podtextem
14	0,65	0,21	0,02	0,44	Řešíme důvěrná témata
15	-0,05	-0,76	-0,24	-0,11	Vadí mi, že mi partn. píše neustále
16	0,04	0,44	0,65	0,11	Píšeme si zpr. bez emoji
17	0,86	0,15	0,05	0,10	Přijímám zpr. se sexuálním podtextem
18	0,03	0,56	0,19	0,23	Píšeme si o povrchních tématech
19	0,15	-0,14	0,82	0,11	Zpr. bez emoji si partn. mylně interpretuje
20	-0,03	0,76	-0,06	0,01	Cítím oboustrannou důvěru
21	-0,36	-0,23	0,01	-0,40	Mrzí mě, že nedostávám zamil. zpr.
22	0,45	-0,04	-0,26	0,61	Píšeme si o všem, co právě děláme
23	0,65	0,02	0,10	0,17	Mrzí mě, že nedostávám intimní zpr. se sex. podtextem
24	-0,12	0,52	0,23	0,06	Narážím na nepochopení zpr.
Vlastní číslo	4,00	4,22	2,43	3,08	
Vysvětlený rozptyl	16 %	17 %	10 %	12 %	

Pozn.: skóry s faktorovým nábojem > 0,50 jsou zbarveny červeně

9 DISKUZE

V této kapitole se budeme zabývat především interpretací získaných dat. Dále budeme dávat do souvislosti naše výsledky s výsledky jiných studií na podobné téma. Nejprve zvlášť rozebereme partnerskou spokojenost a partnerskou komunikaci skrze sociální síť. Na závěr shrneme limity našeho výzkumu a podněty pro další zkoumání.

Partnerská spokojenost

Potvrzení alternativní hypotézy č. 1 odpovídá poznatkům z teoretické části. Spojitost vidíme zejména s Eriksonem (1993), kdy by v období mladé dospělosti už měli partneři setrvávat ve vztahu, ve kterém nalézají vzájemnou spokojenost. Jelikož hlavním vývojovým úkolem tohoto období je dosažení intimity ve smyslu vztahu s druhým, jakožto podnětu pro vytvoření trvalých partnerských vztahů. Což potvrzuje i délka partnerského vztahu u našeho výzkumného souboru, která byla v průměru 35 měsíců (tj. 2 roky a 11 měsíců).

Zde navážeme na výsledky škály CSI. Průměrná partnerská spokojenost našeho výzkumného souboru byla v průměru o 13 bodů vyšší (po zaokrouhlení), než v původním výzkumu Funk a Rogge (2007). Výzkumný soubor autorů škály CSI však zahrnoval i manželské páry, navíc 80 % respondentů byly ženy a nezabýval se tím, zda spolu partneři bydlí nebo ne. Zatímco v našem souboru byli rovnoměrně zastoupeni muži a ženy, přičemž muži dosahovali průměrně vyšší spokojenosti o 5 bodů (po zaokrouhlení). Naopak, když měli respondenti sami ohodnotit, v jaké fázi se nachází jejich vztah na škále od 1 (zamilovanost) do 10 (zralá láska) byl rozdíl průměrných hodnot u podsouboru mužů a žen jen velmi nepatrný (0,33 bodů). Zajímavé bylo zjištění, že u škály CSI byl patrný větší rozptyl u žen, zatímco u naší vlastní škály byl patrnější větší rozptyl u mužů. Možným podnětem pro další zkoumání by tedy mohlo být, zda jsou muži v partnerském vztahu spokojenější než ženy, za použití většího počtu standardizovaných metod k měření partnerské spokojenosti.

Partnerská komunikace skrze sociální síť

Přijetí alternativní hypotézy č. 2 je v souladu s poznatkem z teoretické části, které byly orientovány na obecný význam komunikace mezi partnery. Jde především o díla

Plzáka (2001), Praška (2005), Vybírala (2009), Nováka (2013) a Janouška (2015), kteří zdůrazňují důležitost vzájemného souladu v partnerském dorozumívání.

Co se týká obvyklé rychlosti reakce, tedy výzkumného cíle č. 2, byly výsledky pro autorku velice překvapivé. Z výzkumného souboru celkem 89 % jedinců obvykle odpoví do několika minut. Tyto výsledky lze interpretovat v souladu s výsledky Chumchalové (2019), tedy že jednou z příčin konfliktu mezi partnery je nedostatečně rychlá odpověď. Do souvislosti s takto vysokým procentem můžeme dát také výsledky otevřených odpovědí. Mnozí respondenti považují za výhodu komunikačních technologií jejich rychlost, neomezenost, neustálý kontakt a pocit blízkosti.

Výsledky výzkumného cíle č. 3 jsou z pohledu zastoupení jednotlivých sociálních sítí, poskytujících komunikaci typu instant messaging, v souladu se statistkami o nejrozšířenějších SNS podle počtu uživatelů z 11. listopadu, které uvádí server Statista (11. listopadu 2019). Toto srovnání však není úplně přesné, jelikož se nepodařilo dohledat statistiky pouze o nejrozšířenějších platformách, poskytujících komunikaci tohoto typu. V našem výzkumu téměř většina komunikuje skrze Facebook Messenger nebo Facebook, podle serveru Statista (11. listopadu 2019) je nejrozšířenější SNS podle počtu uživatelů Facebook a na čtvrtém místě Facebook Messenger.

Partnerská komunikace skrze sociální sítě a partnerská spokojenost

Výsledky ověřované v hypotéze č. 3 nepodporují teoretické poznatky Nováka (2013), zjištění Boyle a O'Sullivan (2016) a Coyne et al. (2011), že na rozvíjení partnerského vztahu má pozitivní vliv komunikace zprostředkovaná počítačem. Tyto výzkumy však sloužily pouze jako inspirace našeho výzkumu. Zjistili jsme, že žádná subškála dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě není významným prediktorem partnerské spokojenosti.

Možných příčin je hned několik. Hlavním úskalím našeho výzkumu mohlo být málo pozorování při tak velkém počtu prediktorů. Další příčinou mohl být špatně sestavený dotazník, jelikož po provedení faktorové analýzy nebyly nalezeny subškály, které jsme předpokládali, že byly vytvořeny. Sutinový graf prokázal významnou přítomnost čtyř faktorů. Velmi opatrně bychom mohli interpretovat první faktor jako škálu intimních nebo sexuálních zpráv. Avšak při bližším prozkoumání zbylých položek, které sytí další faktory, nelze jednoznačně pojmenovat dané faktory. Z hlediska konstruování dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě se autorka dopustila řady chyb. Například nevhodně

zvolených otázek, které měly sytit danou subškálu nebo použití dvojitých záporů v položkách. Příčinou mohlo být také odlišné vnímání otázek respondenty.

Po provedení Spermanovy korelace jsme však našli několik zajímavých souvislostí. Naše výsledky našly významnou korelaci mezi partnerskou spokojeností a škálou zpráv se sexuálním podtextem. Podpořily tak teoretické koncepty Praška (2005) a Banmen a Maki-Banmen (2009), podle kterých je podstatnou kvalitou partnerského vztahu i oblast intimity ve smyslu sexuality a zjištění Gordon-Messer (2013), že může jít o náhradu fyzického kontaktu v partnerském vztahu. Taktéž byla prokázána významná souvislost mezi škálami zprávy se sexuálním podtextem a důvěrnými tématy. Možným vysvětlením by mohlo být, zda si respondenti neinterpretují důvěrná témata především jako intimní. Dále byla nalezena významná souvislost mezi subškálou zprávy se sexuálním podtextem a používáním emotikonů. Tato korelace podpořila závěry Wiseman a Gould (2018), kteří tvrdí, že emotikony mohou sloužit k vyjádření intimních a důvěrných pocitů, které jsou slovy nesdělitelné. Taktéž byla zjištěna významná souvislost mezi subškálami zamilované zprávy a důvěrná témata. Tyto výsledky bychom mohli interpretovat v souladu s otevřenými odpověďmi, kdy jako zamilované zprávy většina respondentů vnímala projevy náklonnosti, lásky a citů, což někteří respondenti nepovažovali za povrchní typ komunikace. Naproti tomu náš výzkum nepotvrdil zjištění Ohadi et al. (2018), tedy významnou korelaci mezi škálou partnerské spokojenosti a zamilovaných zpráv.

Překvapivé pro nás bylo, že se neprokázala významná korelace mezi škálou partnerské spokojenosti a ani jednou subškálou dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě, kromě subškály zprávy se sexuálním podtextem. Otázkou zůstává, zda je příčinou špatně sestavený dotazník nebo tato souvislost opravdu neexistuje. Už jen z tohoto důvodu by bylo příhodné pokračovat ve zkoumání této oblasti.

Dále považujeme za vhodné podrobněji rozebrat i získaná kvalitativní data. Co se týká výhod partnerské komunikace skrze sociální sítě, jsou naše výsledky ve shodě s plusy online komunikace, které uvádí Horská et al. (2010) a Chumchalová (2019). Většina partnerů zmínila jako benefit možnost neustálého a rychlého kontaktu na dálku, který jim nahrazuje osobní rozhovor. Za zajímavé považujeme zjištění, že šest jedinců explicitně zmínilo pocit blízkosti s druhým a pro čtyři osoby slouží tato forma komunikace pouze ke sladění vzájemných aktivit. Naproti tomu téměř polovina respondentů viděla hlavní nevýhodu v absenci fyzického kontaktu nebo častých nedorozuměních vystupňovaných až do podoby konfliktu, což je ve shodě s teoretickými poznatky Divínové (2005). Podle

teoretického konceptu Horské et al. (2010) je negativem internetové komunikace její rostoucí kvantita na úkor její kvality, tento aspekt však neuvedl v našem výzkumu nikdo. Vcelku šokujícím zjištěním byly extrémní odpovědi, které uvedlo několik respondentů. Konkrétně, že v tomto způsobu komunikace nespátřují žádné nevýhody nebo že se v reálném světě nemají s partnerem/kou o čem bavit, protože si již vše napsali.

Ohledně toho, co partneři řadí pod zamilované zprávy, byly odpovědi vcelku očekávané. Téměř většina uvedla projevy lásky, náklonnosti a citů. Přibližně polovina zde zahrnuje i emotikony a gify, což je v souladu s výzkumem Wiseman a Gould (2018), který jsme již zmínili u námi potvrzené korelace mezi sexuálními zprávami a důvěrnými tématy. Možným úskalím u otevřené otázky zaměřené na povrchní komunikaci bylo nezdůraznění, že se jedná o komunikaci přes sociální síť. Což autorka považuje za další ponaučení do příštích výzkumů. Často však partneři uváděli jako povrchní komunikaci rozhovory o nedůležitých a každodenních tématech bez projevení emocí a zájmu o partnera. Co se týká toho, jak jedinci vnímají zprávy bez emotikonů, byly odpovědi vcelku různorodé. Náš výzkum nepotvrdil tvrzení Dickey et al. (2006), že by hlavním významem emotikonů bylo zvyšování jednoznačnosti zprávy. Naopak zjištění Chumchalové (2019), že zprávy bez emotikonů mohou působit negativním dojmem, zmínila velká část respondentů. Wiseman a Gould (2018) zdůraznili, že lidé vnímají a používají emotikony odlišně v závislosti na tom, jaký význam jim sami přisuzují, což často uváděli i naši respondenti.

Limity výzkumu a náměty pro další zkoumání

Některé části naší diskuze už obsahovaly limity našeho designu, nyní se budeme soustředit spíše na doporučení do budoucna. Jak již bylo zmíněno, hlavním úskalím celého výzkumu mohlo být nevhodné sestavení dotazníku partnerské komunikace skrze sociální síť a nesprávné pochopení otázek respondenty. Tyto dva aspekty ale mohou být rizikem každého kvantitativního výzkumu. U dalšího zkoumání by se autorka při vytváření nového dotazníku zaměřila na jeho důkladnější pilotní studii. Nejprve by bylo vytvořeno velké množství rozmanitých otázek zaměřených na partnerskou komunikaci skrze sociální síť, které by byly předloženy co největšímu množství lidí. Následně by byla provedena faktorová analýza a byly by vybrány položky s nejsilnějším faktorovým nábojem.

Možným limitem však mohl být také výzkumný soubor, který byl velice malý a vcelku specifický. Na druhou stranu považujeme za benefit této práce nasbírání takového množství partnerských dvojic, i přesto, že byli účastníci motivováni pouze získáním jejich

výsledků. Jistým omezením mohl být také aspekt, že naše hypotézy i námi vytvořené subškály vycházely především z poznatků o osobní komunikaci partnerů nebo z výzkumů, které nebyly orientovány na stejně specifickou oblast, jako ten náš.

Doporučením pro další kvantitativní výzkumy by bylo i zařazení položek zaměřených na konfliktní partnerskou komunikaci přes sociální sítě. Dále prozkoumat i význam gifů, hlasových zpráv, zasílání obrázků a dalších prvků, jenž nabízí komunikační platformy. Tyto návrhy podporují závěry vyplývající z otevřených odpovědí i poznatky z teoretické části. S ohledem na to, že se nepovinné části zúčastnila téměř většina respondentů, považujeme do budoucna za vhodné, provést i kvalitativní výzkumy na tato témata. Z odpovědí je patrné, že se respondenti (především muži) nebojí vyjádřit o své komunikaci s partnerkou skrze sociální sítě.

Pokud vezmeme v úvahu data, která jsme získali, bylo by příhodné se v dalších zkoumáních zaměřit i na LGBT osoby. Po zkušenosti s tímto designem, by byla vhodnějším námětem také specializace na rozdíly mezi partnerskou osobní komunikací a interakcí online. Co se týká partnerské spokojenosti, považujeme za možný námět probádat prediktory partnerské spokojenosti mužů a žen a srovnávat je vzhledem k svobodným a manželským párům.

Jak již bylo zmíněno, prací orientovaných na geograficky blízké partnerské vztahy je oproti výzkumům věnovaným vztahům na dálku velice málo. Samotná autorka vidí jako potřebné zkoumat tuto problematiku i nadále, jelikož se podle její zkušenosti s tímto tématem potýká mladá generace čím dál častěji.

10 ZÁVĚR

Hlavním výzkumným cílem této práce bylo zjistit, zda partnerská komunikace skrze sociální síť ovlivňuje partnerskou spokojenost. Byly stanoveny tři alternativní hypotézy.

Hypotéza č. 1: Přijata

Existuje významná souvislost v daných párech mezi partnerskou spokojeností dle škály CSI u žen a partnerskou spokojeností dle škály CSI u mužů.

Hypotéza č. 2: Přijata

Dále byla prokázána korelace v daných párech mezi partnerskou komunikací skrze sociální síť u mužů a partnerskou komunikací skrze sociální síť u žen.

Hypotéza č. 3: Nepřijata

Na základě nalezených souvislostí, jsme třetí hypotézu ověřovali na průměrných hodnotách párů. Třetí hypotéza se nám nepotvrdila, tedy nepodařilo se nám prokázat, že by jednotlivé subškály dotazníku partnerské komunikace skrze sociální síť ovlivňovaly partnerskou spokojenost dle škály CSI. Příčinou mohlo být vytvoření příliš velkého počtu prediktorů na tak malý počet pozorování.

Dále uvedeme výsledky našich zbylých výzkumných cílů. Zjistili jsme, že 89 % jedinců v partnerské komunikaci skrze sociální síť zpravidla odpoví do několika minut, 8 % do několika hodin a 3 % do jednoho dne. Partneři ke komunikaci mezi sebou při použití sociálních sítí volí tyto platformy (řazeno sestupně): Facebook Messenger nebo Facebook, Whats App nebo Instagram, Skype, Viber a Hangouts. Průměrná partnerská spokojenost dle škály CSI byla 133,97 bodů, přičemž maximální počet byl 161. Muži dosahovali v průměru vyšší partnerské spokojenosti dle škály CSI o přibližně 5 bodů. Na škále od 1 (zamilovanost) do 10 (zralá láska) respondenti nejčastěji vybírali sedmičku.

Z analýzy otevřených odpovědí zmíníme jen ty nejpřínosnější. Jako hlavní výhodu této formy komunikace partneři vidí v možnosti rychlého kontaktu, který není omezen časem ani místem. Na druhou stranu touto způsobu komunikace lze vyčíst především absenci fyzického kontaktu s partnerem/kou a opakované nedorozumění v konverzaci. Několik respondentů však zmínilo, že v této formě komunikace s partnerem/kou nespatřují žádná negativa nebo že se při osobním setkání nemají o čem bavit, jelikož si již vše napsali.

Přibližně polovina respondentů zahrnuje pod zamilované zprávy kromě verbálního vyjádření i gify a emotikony. Zprávy bez emotikonů, které jim zašle partner/ka na ně působí většinou negativně, neutrálně, důležité v závislosti na daném kontextu nebo na tom, jak jsou partneři zvyklí je používat.

Další analýzy, které již nebyly našim původním výzkumným záměrem, prokázaly významné souvislosti mezi některými proměnnými. Za nejpodstatnější považujeme zjištění, že existuje významná souvislost mezi partnerskou spokojeností dle škály CSI a subškálou zprávy se sexuálním podtextem, která byla součástí dotazníku partnerské komunikace skrze sociální síť. Faktorová analýza námi vytvořeného dotazníku partnerské komunikace skrze sociální síť prokázala významnou přítomnost čtyř faktorů.

11 SOUHRN

Tato práce se zabývá dopadem technologicky nových komunikačních prostředků, konkrétně sociálních sítí poskytujících komunikaci typu instant messaging, na kvalitu partnerského vztahu u mladých dospělých.

V teoretické části se věnujeme vymezení a vlastnostem kyberprostoru, kde se specializujeme na oblast sociálních sítí. Za základní funkci těchto internetových prostředků, poskytujících sdílení informací mezi svými přáteli, považujeme komunikaci a sebeprezentaci uživatelů skrze jednotlivé profily (Ševčíková, 2014). Nejpočetnější kategorií jedinců, zaregistrovaných na sociálních sítích, jsou lidé ve věku 16-34 let (Český statistický úřad 2018b). V souvislosti s jejich nadměrným používáním zmiňujeme i jejich negativní důsledky včetně syndromu FOMO, sextingu a kyberšikany.

Partnerský vztah může v životě procházet různými fázemi od zamilování, přes dlouhodobý partnerský vztah, manželství, až po rozvod. Právě období mladé dospělosti je charakteristické vytvářením dlouhodobých a kvalitních partnerských vztahů (Thorová, 2015). Oblastí, které ovlivňují spokojenost v partnerském vztahu lze nalézt mnoho, mezi ty významné patří intimita, sexualita, a především dorozumívání mezi partnery. Komunikace plní v partnerském vztahu důležitou funkci, protože značně ovlivňuje jeho kvalitu (Plzák, 2001). U spokojenějších párů se tedy setkáme s mnohem rozmanitější interakcí (Novák, 2013). Rozdílnost pohlavních rolí se projevuje i ve stylu komunikace. Cílem tedy je, aby partneři našli jakousi harmonii v jejich dorozumívání a tím se vyhýbali nesmyslným hádkám (Janoušek, 2015).

V dnešní době se partnerům nabízí možnost být spolu v neustálém kontaktu formou již zmíněných virtuálních komunikačních platforem. Online komunikaci lze do jisté míry charakterizovat jako otevřenou, anonymní, hromadnou, neomezenou místem nebo časem, závislou na technologickém vybavení a znalosti jejího používání (Kopecký, 2007). Její hlavní výhody spočívají v udržení styku s našimi nejbližšími a ve vytváření prostoru k řešení různých konfliktů. Negativem mohou být vznikající vztahy, které jsou povreční, zapříčiněné absencí neverbálních prvků (Horská et al., 2010). V poslední době se však neodmyslitelnou součástí virtuálních komunikačních prostředků staly emotikony, které uživatelům usnadňují vyjadřování (Janoušek, 2015). Co se týká dělení, rozlišujeme formy virtuální interakce na

synchronní a asynchronní, odlišně vnímáme i pojmy chat a instant messaging. Synchronní znamená komunikaci „tady a teď“ a instant messaging se překládá jako okamžité zasílání zpráv (Konečný, 2011; New Media Services, 6. ledna 2020).

Studií zaměřených na důležitost komunikačních prostředků ve vztazích na dálku existuje poměrně dost. Avšak překvapující pro nás bylo, že výzkumů specializovaných na online interakci v geograficky blízkých partnerských vztazích je velmi málo (Toma & Choi, 2016). Boyle a O'Sullivan (2016) tvrdí, že počítačem zprostředkovaná komunikace má pozitivní vliv při rozvíjení takového to typu vztahu, protože zjednodušuje jejich vzájemné poznávání, zvyšuje hodnotu jejich komunikace a celkovou intimitu.

V praktické části jsme se zaměřili na téma kvality partnerského vztahu, a jakou roli v něm hraje partnerská interakce skrze sociální sítě (obvyklá rychlost reakce, druhy sociálních sítí, výhody a nevýhody této formy komunikace a interpretace některých druhů zpráv). Naším hlavním výzkumným cílem tedy bylo zjistit, zda je partnerská komunikace skrze sociální sítě významným prediktorem kvality partnerského vztahu. Byly stanoveny tři alternativní hypotézy.

Zaměřili jsme se na geograficky blízké partnery, kteří spolu interagují formou instant messagingu se synchronním prvkem a trvale spolu nežijí. Jednou z hlavních podmínek našeho výzkumu bylo, aby se jej zúčastnili oba jedinci a aby jejich partnerský vztah trval minimálně rok a půl. Vzhledem ke zkoumané problematice jsme zvolili kvantitativní metodologický přístup. Sběr dat byl proveden formou elektronického dotazníku, čímž jsme dosáhli po pročištění celkem 62 respondentů (31 partnerských dvojic), ve věku 18–32 let.

K měření spokojenosti v partnerském vztahu jsme použili 32 položkovou škálu CSI (Funk & Rogge, 2007). K prozkoumání partnerské komunikace skrze sociální sítě byla použita metoda vlastní tvorby, konkrétně set 24 otázek se šesti subškálami. Nazvány byly takto: výskyt komunikace, četnost komunikace, zprávy se sexuálním podtextem, zamilované zprávy, důvěrná témata a používání emotikonů. Do dotazníku jsme zařadili mimo jiné i nepovinnou část, která byla formou otevřených odpovědí.

Pomocí Spermanova korelačního koeficientu byla prokázána významná souvislost v daných párech mezi partnerskou spokojeností dle škály CSI u mužů a partnerskou spokojeností dle škály CSI u žen. Dále byla zjištěna významná korelace v daných párech mezi partnerskou komunikací skrze sociální sítě u mužů a partnerskou komunikací skrze

sociální sítě u žen. Na základě těchto výsledků jsme třetí hypotézu ověřovali na průměrných hodnotách párů. Pomocí mnohonásobné lineární regrese se nám nepodařilo prokázat, že by jednotlivé subškály dotazníku partnerské komunikace skrze sociální sítě byly významnými prediktory partnerské spokojenosti dle škály CSI. Důvodem mohl být velký počet prediktorů na tak málo pozorování. Zásadní chyba tedy mohla být v konstrukci dotazníku.

Detailnější výsledky a jejich interpretace byly popsány v diskuzní části této práce. Ačkoliv jsme ohledně našeho hlavního výzkumného cíle získali negativní výsledky, doporučujeme tuto oblast nadále zkoumat.

LITERATURA

1. Alshenqeti, H. (2016). Are emojis creating a new or old visual language for new generations? A socio-semiotic study. *Advances in Language and Literary Studies*, 7(6), 56-69.
2. Andreassen, C. S., Torsheim, T., Brunborg, G. S., & Pallesen, S. (2012). Development of a Facebook addiction scale. *Psychological reports*, 110(2), 501-517.
3. Banmen, J., & Maki-Banmen, K. (2009). Práce s páry s použitím transformační systemické terapie podle Virginie Satirové. Studijní materiál. Brno: Institut V. Satirové v ČR.
4. Barak, A. (Ed.). (2008). *Psychological aspects of cyberspace: theory, research, applications*. Cambridge University Press.
5. Bauman, S. (2011). *Cyberbullying. What counselors Need to Know*. USA: American Counseling Association.
6. Boyd, D. M., & Ellison, N. B. (2007). Social network sites: Definition, history, and scholarship. *Journal of computer-mediated Communication*, 13(1), 210-230.
7. Boyle, A. M., & O'Sullivan, L. F. (2016). *Staying Connected: Computer-Mediated and Face-to-Face Communication in College Students' Dating Relationships*. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 19(5), 299–307. doi:10.1089/cyber.2015.0293
8. Black, A. (2010). Gen Y: Who they are and how they learn. *Educational Horizons*, 88(2), 92-101.
9. Billedo, C. J., Kerkhof, P., & Finkenauer, C. (2015). *The Use of Social Networking Sites for Relationship Maintenance in Long-Distance and Geographically Close Romantic Relationships*. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 18(3), 152–157. doi:10.1089/cyber.2014.0469
10. Cambridge Dictionary (29. listopadu 2019). *Cambridge Dictionary*. Získáno z <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cyberspace>
11. Coombes, B. (2009). Generation Y: Are they really digital natives or more like digital refugees. *Synergy*, 7(1), 31-40.

12. Coyne, S. M., Stockdale, L., Busby, D., Iverson, B., & Grant, D. M. (2011). "I love you!": A descriptive study of the media use of individuals in romantic relationships. *Family Relations*, 60(2), 150-162.
13. Český statistický úřad (2018a). *Jednotlivci v ČR používající internet*. Získáno 30. 11. 2019 z <https://www.czso.cz/documents/10180/61508128/0620041815.pdf/20516388-8c20-444e-9578-e57cf9179b53?version=1.2>
14. Český statistický úřad (2018b). *Jednotlivci v ČR používající sociální sítě*. Získáno 30. 11. 2019 z <https://www.czso.cz/documents/10180/61508128/0620041841.pdf/227582aa-863f-49ac-b70f-fea115f7a3ce?version=1.1>
15. Dickey, M. H., Wasko, M. M., Chudoba, K. M., & Bennett Thatcher, J. (2006). Do you know what I know? A shared understandings perspective on text-based communication. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 12(1), 66-87.
16. Divínová, R. (2005). *Cybersex: forma internetové komunikace*. Praha: Triton.
17. Dosedlová, J. (2015). Intimita v partnerských vztazích a rodinném systému. *Symposium rodinné resilience: sborník příspěvků*, 119-130.
18. Döring, N. (2014). *Consensual sexting among adolescents: Risk prevention through abstinence education or safer sexting?* *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, 8(1). doi:10.5817/cp2014-1-9
19. Drouin, M., Vogel, K. N., Surbey, A., & Stills, J. R. (2013). *Let's talk about sexting, baby: Computer-mediated sexual behaviors among young adults*. *Computers in Human Behavior*, 29(5), A25–A30. doi:10.1016/j.chb.2012.12.030
20. Drouin, M., Hernandez, E., & Wehle, S. M. J. (2018). "Tell me lies, tell me sweet little lies:" sexting deception among adults. *Sexuality & Culture*, 22(3), 865-880. doi:<http://dx.doi.org/10.1007/s12119-018-9497-3>
21. Eckertová, L., & Dočekal, D. (2013). *Bezpečnost dětí na internetu: rádce zodpovědného rodiče*. Brno: Computer Press.
22. Erikson, E. H. (1993). *Childhood and society*. WW Norton & Company.
23. Ferjenčík, J. (2010). *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši* (Vyd. 2). Praha: Portál.
24. Funk, J. L., & Rogge, R. D. (2007). *Testing the ruler with item response theory: increasing precision of measurement for relationship satisfaction with the Couples Satisfaction Index*. *Journal of Family Psychology*, 21(4), 572.

25. Gordon-Messer, D., Bauermeister, J. A., Grodzinski, A., & Zimmerman, M. (2013). *Sexting Among Young Adults*. *Journal of Adolescent Health, 52*(3), 301–306. doi:10.1016/j.jadohealth.2012.05.013
26. Graham, J. M., Diebels, K. J., & Barnow, Z. B. (2011). *The reliability of relationship satisfaction: A reliability generalization meta-analysis*. *Journal of Family Psychology, 25*(1), 39–48. doi:10.1037/a0022441
27. Griffiths, M. (2001). Sex on the Internet: Observations and implications for Internet sex addiction. *Journal of sex research, 38*(4), 333-342.
28. Guedes, E., Sancassiani, F., Carta, M. G., Campos, C., Machado, S., King, A. L. S., & Nardi, A. E. (2016). Internet addiction and excessive social networks use: what about Facebook?. *Clinical practice and epidemiology in mental health: CP & EMH, 12*, 43.
29. Halás, M., & Formanová, L. (2010). Sociological, demographic and spatial aspects of the singles phenomenon in the Czech Republic. *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis–Geographica, 41*(2), 37-52.
30. Hall, J. A., & Baym, N. K. (2011). *Calling and texting (too much): Mobile maintenance expectations, (over)dependence, entrapment, and friendship satisfaction*. *New Media & Society, 14*(2), 316–331. doi:10.1177/1461444811415047
31. Hampton, K., Goulet, L. S., Rainie, L., & Purcell, K. (2011). Social networking sites and our lives. *Pew Internet & American Life Project, 16*, 1-85.
32. Hand, M. M., Thomas, D., Buboltz, W. C., Deemer, E. D., & Buyanjargal, M. (2013). *Facebook and Romantic Relationships: Intimacy and Couple Satisfaction Associated with Online Social Network Use*. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking, 16*(1), 8–13. doi:10.1089/cyber.2012.0038
33. Hartl, P., & Hartlová, H. (2015). *Psychologický slovník* (Třetí, aktualizované vydání). Praha: Portál.
34. Hinduja, S., & Patchin, J. W. (2010). *Bullying, Cyberbullying, and Suicide*. *Archives of Suicide Research, 14*(3), 206–221. doi:10.1080/13811118.2010.494133
35. Hubatková, B. (2012). *Proměny partnerství: životní dráhy a partnerství v české společnosti*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON).
36. Horská, B., Lásková, A., & Ptáček, L. (2010). *Internet jako cesta pomoci: internetové poradenství pro pomáhající profese*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON).

37. Chapman, G. (2016). *Pět jazyků lásky* (Třetí vydání). Praha: Návrat domů.
38. Chumchalová, M. (2019). *Komunikace na sociálních sítích: Online interakce partnera a nespokojenost ve vztahu*. Diplomová práce. Masarykova univerzita v Brně.
39. Chiluya, I., Chimuanya, L., Ajiboye, E., & Peter, A. (2016). Texting and relationship: examining discourse strategies in negotiating and sustaining relationships using mobile phone. *Covenant Journal of Language Studies*, 3(2).
40. Chýlová, H. (24. září 2010). *Problémové velké písmeno - Internet nebo internet*. Získáno z <https://plzen.rozhlas.cz/problemove-velke-pismeno-internet-nebo-internet-6800090>
41. Janoušek, J. (2015). *Psychologické základy verbální komunikace: projevy psychických funkcí ve verbální komunikaci, významová dynamika a struktura komunikačního aktu, komunikace písemná, ženská, mužská, virtuální, vnitřní kooperace a vnitřní řeč ve verbální komunikaci*. Praha: Grada.
42. Jelínek, M., Květon, P., & Vobořil, D. (2011). *Testování v psychologii: Teorie odpovědi na položku a počítačové adaptivní testování*. Praha: Grada Publishing.
43. Jin, B., & Pena, J. F. (2010). Mobile communication in romantic relationships: Mobile phone use, relational uncertainty, love, commitment, and attachment styles. *Communication Reports*, 23(1), 39-51.
44. Konečný, Š. (2011). *Fenomén lhaní v prostředí internetu*. Brno: Masarykova univerzita.
45. Kopecký, K. (2007). *Moderní trendy v e-komunikaci*. Olomouc: Hanex.
46. Kowalski, R. M., & Limber, S. P. (2007). Electronic bullying among middle school students. *Journal of adolescent health*, 41(6), S22-S30.
47. Kratochvíl, S. (2009). *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál.
48. Krčmářová, B. (2012). *Děti a online rizika*. 1. vyd. Praha: Sdružení Linka bezpečí, 2012.
49. Langmeier, J., & Krejčířová, D. (2006). *Vývojová psychologie* (2., aktualizované vydání). Praha: Grada.
50. Malá, B. (2017). *Vliv citové vazby na spokojenost v partnerském vztahu a manželství*. Bakalářská diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci.
51. Matějková, E. (2009). *Řešíme partnerské problémy*. Praha: Grada.

52. McKenna, K. Y. A., & Bargh, J. A. (2000). *Plan 9 From Cyberspace: The Implications of the Internet for Personality and Social Psychology*. *Personality and Social Psychology Review*, 4(1), 57–75. doi:10.1207/s15327957pspr0401_6
53. Mcmillan, S. J., & Morrison, M. (2008). Coming of age with the Internet: A qualitative exploration of how the Internet has become an integral part of young people's lives. *New Media Society*, 8, 73–95.
54. Medlíková, O. (2012). *Umíme to s konfliktem!: náročné situace a jejich řešení*. Praha: Grada.
55. Nakonečný, M. (2009). *Sociální psychologie* (Vyd. 2., rozš. a přeprac.). Praha: Academia.
56. New Media Services (6. ledna 2020). New Media Services. Získáno z <https://newmediaservices.com.au/chat-vs-instant-messaging/>
57. Novák, T. (2013). *Pozitivně na manželství*. Praha: Grada Publishing.
58. Očenášková, V. (2009). *Aspekty ovlivňující životní spokojenost singles*. Diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci.
59. Oberst, U., Wegmann, E., Stodt, B., Brand, M., & Chamarro, A. (2017). *Negative consequences from heavy social networking in adolescents: The mediating role of fear of missing out*. *Journal of Adolescence*, 55, 51–60. doi:10.1016/j.adolescence.2016.12.008
60. Ohadi, J., Brown, B., Trub, L., & Rosenthal, L. (2018). I just text to say I love you: Partner similarity in texting and relationship satisfaction. *Computers in Human Behavior*, 78, 126–132. doi:10.1016/j.chb.2017.08.048
61. Pease, A., & Pease, B. (2010). *Proč muži chtějí sex a ženy potřebují lásku*. Praha: Ikar.
62. Pease, A., & Pease, B. (2001). *Proč muži neposlouchají a ženy neumí číst v mapách*. Brno: Nakladatelství Alman.
63. Perrin, A. (2015). *Social Media Usage: 2005-2015*. Washington, D.C.: Pew Internet & American Life Project. Získáno 12. listopadu 2019 z <http://www.pewinternet.org/2015/10/08/social-networking-usage-2005-2015/>
64. Plaňava, I. (c2005). *Průvodce mezilidskou komunikací: přístupy - dovednosti - poruchy*. Praha: Grada Publishing.
65. Poněšický, J. (2004). *Fenomén ženství a mužství: psychologie ženy a muže, rozdíly a vztahy* (2. vyd). Praha: Triton
66. Praško, J. (2005). *Asertivita v partnerství*. Praha: Grada Publishing.

67. Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants part 1. *On the horizon*, 9(5), 1-6.
68. Przybylski, A. K., Murayama, K., DeHaan, C. R., & Gladwell, V. (2013). *Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out. Computers in Human Behavior*, 29(4), 1841–1848. doi:10.1016/j.chb.2013.02.014
69. Punch, K. (2008). *Základy kvantitativního šetření*. Praha: Portál.
70. Rédlová, Ž. (2019). Riziko sextingu v elektronické komunikaci u vysokoškolských studentů. Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové.
71. Reich, S. M., Subrahmanyam, K., & Espinoza, G. (2012). Friending, IMing, and hanging out face-to-face: Overlap in adolescents' online and offline social networks. *Developmental Psychology*, 48(2), 356-368. doi:http://dx.doi.org/10.1037/a0026980
72. Řičan, P. (2004). *Cesta životem*. Praha: Portál.
73. Rodrigues, D., Lopes, D., Prada, M., Thompson, D., & Garrido, M. V. (2017). A frown emoji can be worth a thousand words: Perceptions of emoji use in text messages exchanged between romantic partners. *Telematics and Informatics*, 34(8), 1532–1543. doi:10.1016/j.tele.2017.07.001
74. Schulz von Thun, F. (c2005). *Jak spolu komunikujeme: překonávání nesnází při dorozumívání*. Praha: Grada Publishing.
75. Statista (11. listopadu 2019). *Statista*. Získáno z <https://www.statista.com/statistics/272014/global-social-networks-ranked-by-number-of-users/>
76. Sternberg, R. J. (1986). A triangular theory of love. *Psychological review*, 93(2), 119.
77. Suchá, J., Dolejš, M. & Pipová, H. 2019. Hraní digitálních her u českých adolescentů. *Zaostřeno* 5 (4), 1–16.
78. Suler, J. (2004). *The Online Disinhibition Effect. CyberPsychology & Behavior*, 7(3), 321–326. doi:10.1089/1094931041291295
79. Šmahaj, J. (2014). *Kyberšikana jako společenský problém: Cyberbullying as a social problem*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
80. Šmahel, D. (2003). *Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi*. Praha: Triton.
81. Ševčíková, A. (2014). *Děti a dospívající online: vybraná rizika používání internetu*. Praha: Grada.

82. Thomson, S., Kluffinger, E., & Wentland, J. (2018). *Are you fluent in sexual emoji? 😊: Exploring the use of emoji in romantic and sexual contexts. The Canadian Journal of Human Sexuality, 1–11.* doi:10.3138/cjhs.2018-0020
83. Thorová, K. (2015). *Vývojová psychologie: proměny lidské psychiky od početí po smrt.* Praha: Portál.
84. Toma, C. L., & Choi, M. (2016, February). Mobile media matters: Media use and relationship satisfaction among geographically close dating couples. In *Proceedings of the 19th ACM conference on computer-supported cooperative work & social computing* (pp. 394-404).
85. Turel, O., & Serenko, A. (2012). The benefits and dangers of enjoyment with social networking websites. *European Journal of Information Systems, 21(5), 512-528.*
86. Vágnerová, M. (2007). *Vývojová psychologie II.: dospělost a stáří.* Karolinum.
87. Willi, J. (2011). *Psychologie lásky: osobní rozvoj cestou partnerského vztahu* (Vyd. 2). Praha: Portál.
88. Wiseman, S., & Gould, S. J. J. (2018). Repurposing Emoji for Personalised Communication. *Proceedings of the 2018 CHI Conference on Human Factors in Computing Systems - CHI '18.* doi:10.1145/3173574.3173726
89. Wolf, A. (2000). *Emotional Expression Online: Gender Differences in Emoticon Use. CyberPsychology & Behavior, 3(5), 827–833.* doi:10.1089/10949310050191809
90. Wolniczak, I., Cáceres-DelAguila, J. A., Palma-Ardiles, G., Arroyo, K. J., Solís-Visscher, R., Paredes-Yauri, S., & Bernabe-Ortiz, A. (2013). Association between Facebook dependence and poor sleep quality: a study in a sample of undergraduate students in Peru. *PloS one, 8(3), e59087.*
91. Vybíral, Z. (2009). *Psychologie komunikace* (Vyd. 2). Praha: Portál.
92. Výrost, J., & Slaměník, I. (2008). *Sociální psychologie. 2. přeprac. a rozš. vyd. Praha: Grada.*
93. Zuckerman, C. S. (2005). *The perception of gender differences in communication and the link to the nature or nurture theory* (Doctoral dissertation, Seton Hall University).

PŘÍLOHY

Seznam příloh:

1. Abstrakt v českém jazyce
2. Abstrakt v anglickém jazyce
3. Návrh elektronického dotazníku vlastní tvorby

Příloha č. 1 Abstrakt v českém jazyce

ABSTRAKT BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Partnerská komunikace skrze sociální síť

Autor práce: Bernadeta Matúšová

Vedoucí práce: PhDr. Jan Šmahaj, Ph.D.

Počet stran a znaků: 66 stran, 124 135 znaků

Počet příloh: 3

Počet titulů použité literatury: 93

Abstrakt:

Hlavním výzkumným cílem této práce bylo zjistit, zda partnerská komunikace skrze sociální síť ovlivňuje partnerskou spokojenost. Konkrétně nás zajímalo, jestli interakce formou instant messagingu, geograficky blízkým partnerským vztahům prospívá nebo je poškozuje. Teoretická část přináší vysvětlení základních pojmů a vzhled do dané problematiky. Tento jev byl zkoumán kvantitativně, pomocí elektronického dotazníku. V empirické části jsme uvedli charakteristiky výzkumného souboru získaných metodou samovýběru a částečně formou sněhové koule. K měření partnerské spokojenosti byla použita škála CSI a ke zjištění partnerské komunikace skrze sociální síť dotazník vlastní tvorby. Statistické hypotézy jsme ověřovali pomocí Spermanova korelačního koeficientu a mnohonásobné lineární regrese. Byly prokázány významné souvislosti mezi muži a ženami v daných párech, co se týká partnerské spokojenosti i partnerské komunikace skrze sociální síť. Nepodařilo se nám prokázat, že by partnerská komunikace skrze sociální síť byla významným prediktorem partnerské spokojenosti.

Klíčová slova: partnerská spokojenost, komunikace online, sociální síť, partnerská komunikace, mladí dospělí

ABSTRACT OF BACHELOR THESIS

Title: Partners communication via social networks

Author: Bernadeta Matúšová

Supervisor: PhDr. Jan Šmahaj, Ph.D.

Number of pages and characters: 66 pages, 124 135 characters

Number of appendices: 3

Number of references: 93

Abstract:

The main research aim of this thesis was to discover if partners communication via social networks influences couple satisfaction. We are especially interested in whether the interaction through instant messaging is beneficial or harmful for geographically close partners. The theoretical part provides an explanation of basic concepts and insight into the issue. This phenomenon was investigated quantitatively using an electronic questionnaire. In the research part we introduced the characteristics of the research group obtained from the method of self-selection and partly in the form of a snowball. The CSI scale was used to measure partner satisfaction and a questionnaire created by author of this thesis was used to analyse couple communication via social networks. We verified statistical hypotheses using Spearman's correlation coefficient and multiple linear regression. There was a significant correlation between men and women in the couples with regard to couple satisfaction and partner communication via social networks. We could not prove that partner communication through social networks was a significant predictor of couple satisfaction.

Key words: couple satisfaction, online communication, social networks, couples communication, young adults

Partnerská komunikace skrze sociální sítě

Hezký den,

jmenuji se Bernadeta Matúšová, jsem studentkou třetího ročníku psychologie Univerzity Palackého v Olomouci a ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku v rámci mé bakalářské práce na téma Partnerská komunikace skrze sociální sítě.

Cílem mé práce je zmapovat, jak spolu partneři komunikují přes sociální sítě. Jaký je obsah, četnost a funkce zasílaných zpráv, zda existují rozdíly mezi muži a ženami a jak souvisí partnerská komunikace přes sociální sítě se spokojeností v partnerském vztahu. Pro můj výzkum je důležitý pohled obou jedinců, proto bych Vás chtěla požádat, abyste dotazník vyplnili jak Vy, tak Váš partner/ka.

Výzkum je určen osobám ve věku 18–35 let, které se nachází v nesezdaném partnerském vztahu, který trvá minimálně rok a půl a nesdílí trvale společnou domácnost s partnerem/kou (= nebydlí spolu celoročně). Podmínkou je také, aby partneři komunikovali mezi sebou navzájem přes sociální sítě.

Neexistují správné ani špatné odpovědi, jde jen o Vaše názory a pocity, proto buďte prosím upřímní. Pro zpracování odpovědi slouží místo Vašeho jména identifikační kód, který si dle instrukcí vytvoříte v další části dotazníku. Dotazník je tedy zcela anonymní a dobrovolný. Data, která poskytnete vyplněním dotazníku, slouží pouze pro potřeby výše uvedené práce.

Dotazník se skládá ze čtyř částí (Sociodemografické údaje, Partnerský vztah, Partnerská komunikace přes sociální sítě a Spokojenost v partnerském vztahu) a zabere Vám přibližně 20 minut. Následuje pátá část s otevřenými otázkami, která je však dobrovolná.

Nevyplňujte dotazník opakovaně. Za sdílení dotazníku Vám moc děkuji.

V případě jakýchkoliv dotazů nebo zájmu o výsledky jednotlivce či páru se na mě neváhejte obrátit na e-mail bernadeta.matusova01@upol.cz

Děkuji za Váš čas a ochotu!

Informovaný souhlas

Zahájením vyplňování dotazníku stvrzujete, že souhlasíte se zařazením vámi poskytnutých údajů do výzkumu, uchováním dat v naší databázi a jejich statistickým zpracováním.

Chcete zahájit vyplňování?

- Ano
- Ne

Sociodemografické údaje

Prosím vyplňte následující sociodemografické údaje.

K zachování anonymity slouží tento identifikační kód, který si sami vytvoříte podle instrukcí. Uveďte POSLEDNÍ tři číslice vašeho telefonního čísla a PRVNÍ tři písmena vašeho jména např. telefonní číslo 222 333 444, vaše jméno Květoslava, kód bude vypadat: 444KVĚ

- Vypište

Z důvodu spárování výsledků v rámci partnerského vztahu prosím uveďte identifikační kód Vašeho partnera/ky. Uveďte POSLEDNÍ tři číslice telefonního čísla vašeho partnera/ky a PRVNÍ tři písmena jména Vašeho partnera/ky.

- Vypište

1. Vaše pohlaví

- Muž
- Žena
- Jiné (vypište)

2. Váš věk

- Vypište

3. V současné době jste

- Student/ka
- Zaměstnaný/á
- Nezaměstnaný/á
- Na mateřské dovolené
- Jiné (vypište)

4. V současné době jste

- Svobodný/á
- Ženatý/Vdaná
- Rozvedený/á
- V registrovaném partnerství
- Jiné (vypište)

Partnerský vztah

Vyplňte prosím následující údaje týkající se Vašeho současného partnerského vztahu.

5. Jste v nesezdaném partnerském vztahu?
 - Ano
 - Ne
6. Jaká je Vaše sexuální orientace?
 - Heterosexuální
 - Homosexuální
 - Bisexuální
 - Transgender
7. Sdílíte s partnerem trvale společnou domácnost?
 - Ano
 - Ne
8. Jak dlouho trvá Váš partnerský vztah (uved'te co nejpřesněji počet roků a měsíců)?
 - Vypiště
9. Jaký je věk vašeho partnera?
 - Vypiště
10. Součástí výzkumu je zkoumání partnerské komunikace, je pro nás tedy důležité zjistit, jak obvykle reagujete na zasláné zprávy. Zda máte s partnerem/kou nějaký konflikt, může tedy odpovědi v dotazníku značně ovlivnit.
Jste nyní s partnerem/kou pohádaní?
 - Ano
 - Ne
 - Jiné (vypište)
11. Jak byste Vy sami ohodnotili, v jaké fázi se nachází Váš vztah?
Zamilovanost 1-2-3-4-5-6-7-8-9-10 Zralá láska
12. Píšete si s partnerem/kou přes sociální sítě (např. WhatsApp, Facebook Messenger, WeChat, Instagram, Snapchat, Viber a další)?
 - Ano
 - Ne
13. Jaké sociální sítě používáte ke komunikaci s partnerem/kou?
 - Vypište všechny
14. V komunikaci (= okamžité online zasílání zpráv) s partnerem/kou přes sociální sítě obvykle reaguji:
 - okamžitě
 - do několika minut
 - do několika hodin
 - do jednoho dne
 - do několika dnů

Partnerská komunikace skrze sociální sítě

Následující část se týká vaší komunikace s partnerem/kou skrze sociální sítě. Jedná se o možnost okamžitého zasílání zpráv partnerovi/ce v rámci různých sociálních sítí např. Facebook Messenger, Whatsapp, Snapchat, Viber, Wechat, Instagram a další. Na škále od 1 do 5 zaklikněte prosím, jak často se s danými tvrzeními obvykle ztotožňujete v průběhu posledních měsíců vašeho vztahu.

1 znamená nejmenší míru souhlasu a 5 vyjadřuje nejvyšší míru souhlasu.

	1 nikdy	2	3	4	5 vždy
1. Komunikace přes sociální sítě našemu vztahu prospívá					
2. Nevadí mi, že mi partner/ka neodepisuje přes sociální sítě					
3. Zprávy bez emoji, které mi pošle partner/ka přes sociální sítě, na mě působí nejednoznačně					
4. Napíšu partnerovi/ce přes sociální sítě „Miluji Tě“					
5. Očekávám od partnera/ky pravidelnou výměnu zpráv přes sociální sítě					
6. Nerad/a komunikuji s partnerem/kou přes sociální sítě					
7. Komunikujeme s partnerem/kou přes sociální sítě otevřeně o všem					
8. Vyměňujeme si s partnerem/kou zprávy přes sociální sítě, které obsahují jen emoji bez textu					
9. Zasílám partnerovi/ce zprávy přes sociální sítě se sexuálníím podtextem					
10. Zažívám pocity odloučení, když komunikuji s partnerem/kou přes sociální sítě					
11. Zasílám partnerovi/ce zamilované zprávy přes sociální sítě					
12. Vyjadřujeme si s partnerem/kou vzájemnou lásku a náklonost při komunikaci přes sociální sítě					

13. Chtěla bych, aby mi partner/ka napsal/a intimní zprávu se sexuálním podtextem					
14. Při komunikaci s partnerem/kou přes sociální sítě řešíme důvěrná témata					
15. Vadí mi, že mi partner/ka přes sociální sítě píše neustále					
16. Zprávy přes sociální sítě, které si píšeme s partnerem/kou jsou bez emoji					
17. Dostávám od partnera/ky zprávy přes sociální sítě se sexuálním podtextem					
18. Témata, o kterých si s partnerem/kou přes sociální sítě píšeme, jsou povrchní					
19. Pokud nezahrnu při psaní zprávy skrze sociální sítě s partnerem/kou emoji, tak si partner/ka zprávu mylně interpretuje					
20. Při komunikaci s partnerem/kou přes sociální sítě cítím oboustrannou důvěru					
21. Mrzí mě, že nedostávám od partnera/ky zamilované zprávy přes sociální sítě					
22. Komunikujeme s partnerkou/partnerem přes sociální sítě o všem, co právě děláme					
23. Mrzí mě, že nedostávám od partnera/ky intimní zprávy se sexuálním podtextem přes sociální sítě					
24. Narážím na nepochopení zprávy od partnera/ky, kterou jsem jemu/jí zaslal/a přes sociální sítě					

Spokojenost v partnerském vztahu

Z důvodu ochrany autorských práv a zákazu šíření psychodiagnostických metod není škála CSI v této práci zveřejněna.

Nepovinná část

Pokud máte ještě chuť a čas, prosím Vás o vyplnění následujících otázek. Pokud ne, můžete ji přeskocit.

25. Jak na Vás působí zprávy bez emoji, které Vám zašle partner/ka skrze sociální sítě?
26. Jaké výhody Vám přináší komunikace s partnerem/kou skrze sociální sítě?
27. Jaké nevýhody Vám přináší komunikace s partnerem/kou skrze sociální sítě?
28. Jak podle Vás vypadá povrchní komunikace mezi partnery?
29. Co podle Vás zahrnují zamilované zprávy?

Děkuji za vyplnění dotazníku!

Pokud máte zájem o výsledky, stačí napsat email s Vaším identifikačním kódem na tuto adresu: bernadeta.matusova01@upol.cz

Zde je prostor pro zpětnou vazbu k dotazníku ☺: